

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav informačních studií a knihovnictví

Studijní program: informační studia a knihovnictví
Studijní obor: informační studia a knihovnictví

Bc. Eliška Kovandová

MODERNIZACE JUSTICE PROSTŘEDNICTVÍM
NOVÝCH INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Diplomová práce

Praha 2008

Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Rudolf Vlasák

Oponent diplomové práce:

Datum obhajoby:

Hodnocení:

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Praze, 18. srpna 2008

.....

podpis diplomantky

Identifikační záznam

KOVANDOVÁ, Eliška. *Modernizace justice prostřednictvím nových informačních technologií [Modernization of the Judicial System Using New Information Technologies]*. Praha, 2008. 94 s. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví 2008. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Rudolf Vlasák.

Abstrakt

Tématem práce je vliv nových informačních a komunikačních technologií na rozvoj v oblasti justice. Větší část textu se věnuje domácímu vládnímu projektu elektronického a internetového soudnictví – eJustice. Zadáním tohoto projektu je umožnit vést většinu soudní agendy do roku 2012 v elektronické podobě. Závěrečným a také stěžejním bodem programu eJustice je elektronický soudní spis, jehož zavedení umožní bezpečný přístup k informacím pro oprávněné osoby. Kromě soudního eSpisu jsou v práci analyzovány i další důležité aplikace projektu elektronizace justice, jako je ePodatelna, infoSOUD, insolvenční rejstřík, elektronické úřední desky nebo ePlatební rozkaz. Podrobněji jsou v práci rozebrány i vedlejší aplikace systému eJustice, které podporují hlavní cíle projektu. Pozornost je věnována také legislativním úpravám, které jsou při modernizaci veřejné správy zásadní. Závěrečná část práce se věnuje modernímu prostředku pro řešení sporů, kterým je rozhodčí řízení on line.

Klíčová slova

informační a komunikační technologie, eJustice, elektronický soudní spis, elektronické soudní podání, InfoSOUD, insolvenční rejstřík, elektronické úřední desky, elektronický platební rozkaz, rozhodčí řízení on line

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
1 ÚVOD	10
2 ZÁŠADNÍ ZÁKONY APLIKACE ICT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	12
2.1 Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	12
2.2 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů	13
2.3 Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů	14
2.4 Zákon 227/2000 o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu)	16
2.5 Zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů	19
2.5.1 Autorizovaná konverze písemností.....	20
2.5.2 Datové schránky.....	21
2.5.2.1 Otázka identifikace datových schránek.....	23
3 REFORMA ČESKÉHO SOUDNICTVÍ	24
4 PROJEKT eJUSTICE	29
4.1 ELEKTRONICKÉ JUSTIČNÍ SPISY A JEJICH VÝZNAM.....	35
4.1.1 NÁKLADY SPOJENÉ S PAPIROVÝMI SPISY.....	36
4.1.2 RYCHLOST SOUDNÍHO ŘÍZENÍ	37
4.1.3 ARCHIVACE SOUDNÍCH SPISŮ.....	37
4.1.4 ZŘÍŠTUPNĚNÍ SOUDNÍCH SPISŮ.....	37
4.1.5 MACHINACE SE SOUDNÍMI SPISY.....	38
4.1.6 PROPOJENÍ SLOŽEK JUSTICE.....	40
4.1.7 OCHRANA ELEKTRONICKÝCH SPISŮ	40
4.1.8 MOŽNÉ NEVÝHODY ELEKTRONICKÝCH SOUDNÍCH SPISŮ.....	40
4.2 ELEKTRONICKÉ PODÁNÍ A DORUČOVÁNÍ – ePODATELNA.....	42
4.3 InfoSOUD – INFORMACE O STAVU PŘÍPADU	47
4.4 INFORMACE O JEDNÁNÍCH V SOUDNÍCH SÍNÍCH.....	50
4.5 INSOLVENČNÍ REJSTŘÍK	50
4.6 ÚŘEDNÍ DESKY SOUDŮ NA INTERNETU.....	56
4.7 ELEKTRONICKÉ PLATEBNÍ ROZKAZY	58
4.8 REJSTŘÍKY.....	59
4.8.1 OBCHODNÍ REJSTŘÍK: VÝPISY.....	59
4.8.2 OBCHODNÍ REJSTŘÍK: FORMULÁŘE.....	61
4.8.3 REJSTŘÍK TRESTŮ.....	64
4.8.4 Czech POINT A VÝPISY Z REJSTŘÍKŮ.....	66
4.9 EVIDENCE ROZHODNUTÍ SOUDŮ (JUDIKATURA).....	67
4.10 DÍLČÍ PROJEKTY eJUSTICE.....	71
4.10.1 Bezpečnost datových sítí a serverů.....	71
4.10.2 Propustnost datových linek.....	73
4.10.3 Dohled nad provozem informačních systémů.....	73
4.10.4 Stabilita serverů a stanic.....	74

4.10.5 Sdílení informací rezortních informačních systémů.....	74
4.10.6 Bezpečné připojení uživatelů informačních systémů.....	75
4.10.7 Propojení se systémy Policie ČR.....	75
4.10.8 Centrální evidence stíhaných osob.....	76
4.10.9 Záložní komunikační uzel.....	76
4.10.10 eLearning.....	77
4.10.11 Přepis hlasu počítačem.....	77
4.10.12 Audiovizuální záznamy z jednání.....	78
4.10.13 Elektronické náramky.....	78
4.10.14 eSbírka a eLegislativa.....	79
4.11 EU A eJUSTICE.....	80
4.11.1 EVROPSKÝ PORTÁL	81
4.11.2 PROPOJENÍ REJSTŘÍKŮ TRESTŮ.....	81
4.11.3 VIDEOKONFERENCE.....	82
5 Rozhodčí řízení	82
5.1 Rozhodčí řízení on line a elektronické sudiště.....	85
6 ZÁVĚR.....	88
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	90

PŘEDMLUVA

Informační a komunikační technologie se dnes staly nedílnou součástí našich životů. Tyto technologie zasahují oblasti soukromého i veřejného sektoru. V mnoha zemích světa probíhá v současnosti v rámci rozvoje eGovernmentu transformace sféry justice prostřednictvím informačních technologií – tzv. elektronizace justice. Česká republika již také není výjimkou. Od října 2007 jsou v provozu první části reformního projektu eJustice připraveného Ministerstvem spravedlnosti ČR. A právě tomuto projektu věnuji ve své diplomové práci největší prostor. Jedná se totiž o projekt velmi ambiciózní, jehož zdárný vývoj může znamenat základ pro vznik moderního a efektivního státu.

Úvodní část práce se zabývá oblastí informačních a komunikačních technologií a jejich vztahem k eGovernmentu a eJustici. Dále je pozornost věnována domácím zákonům, které jsou stěžejní pro aplikaci informačních a komunikačních technologií do sféry veřejné. Třetí kapitola práce se týká reformy českého soudnictví, jejíž důležitou součástí je i elektronizace justice. Čtvrtá kapitola podrobněji rozebírá projekt eJustice a vymezuje jeho hlavní snahy. V další části textu je pozornost věnovaná elektronickému soudnímu spisu, jakožto cílovému a zásadnímu bodu eJustice. Práce pokračuje analyzováním jednotlivých aplikací eJustice, jako je např. ePodatelna, InfoSOUD, insolvenční rejstřík nebo elektronická úřední deska soudů. Opominuty nejsou ani některé dílčí projekty, které jsou základem pro fungování celého systému. Závěr práce se zabývá rozhodčím řízením on line, jakožto moderní formou rozhodování sporů, jež v mnohém může předjímat budoucí vývoj na poli justice.

Jsem si vědoma obsahového rozdílu, který mohou nést pojmy „justice“ a „soudnictví“. Justice jako pojem vyjadřující obecně

spravedlnost, který v sobě zahrnuje v soudy, státní zastupitelství, Ministerstvo spravedlnosti, ale i advokacii, notářství nebo exekutorské úřady. Na druhé straně stojí významově užší pojem soudnictví, jenž se vztahuje k činnosti soudů. Podle mnoha pramenů však mohou být tyto pojmy chápány takřka jako synonyma.¹ Proto i v této práci se pojem soudnictví nevztahuje výhradně na soudy samé.

Pojem justice se v České republice velmi silně váže na Ministerstvo spravedlnosti a jeho rezort. Ministerstvo spravedlnosti ČR je orgánem, jemuž podléhají soudy, státní zastupitelství, Vězeňská služba, Institut pro kriminologii a sociální prevenci a Justiční akademie. Ministerstvo spravedlnosti ČR také řídí celý projekt eJustice v českých zemích.

Vzhledem k tomu, že je projekt elektronizace justice v naší zemi na samém počátku, nelze v této práci postihnout všechny změny, které se na poli české justice chystají. Rozvoj eJustice podléhá mnoha faktorům, jakými jsou např. legislativní či politické změny nebo i vývoj oblasti eGovernmentu. Práci jsem se snažila co nejvíce aktualizovat tak, aby obsáhla i změny, které proběhly v červenci a počátkem srpna 2008. Vztahuji-li tedy něco v této práci k současnosti, mám současností na mysli právě první polovinu srpna roku 2008.

Převážnou část literatury jsem čerpala ze zdrojů volně dostupných na internetu a z materiálů Ministerstva vnitra ČR. Citace odborné literatury v textu i v bibliografickém soupisu na konci práce jsou provedeny podle normy ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2. Odkazy na literaturu jsou provedeny pomocí čísel zapsaných v hranatých závorkách a odkazují na soupis uvedený v závěru práce.

---

¹ Např. podle Ottovy encyklopedie pojem „justice“ může označovat spravedlnost, soudnictví, soudní správu [1].

Za poskytnutí námětů a materiálů bych na tomto místě také ráda poděkovala Mgr. Tomáši Břicháčkovi z Ministerstva spravedlnosti ČR a Doc. JUDr. Přemyslu Rabanovi, CSc.

1 ÚVOD

V dnešní době informační a komunikační technologie (Information and Communication Technologies – ICT) ovlivňují snad všechny oblasti lidské činnosti. Rostoucí význam těchto technologií s sebou přináší i snahy o jejich co nejširší rámec využití. Tyto snahy logicky zasahují i oblast veřejného sektoru. Zapojení nových informačních technologií do procesů probíhajících ve veřejném sektoru v sobě skrývá obrovský potenciál k rozvoji společnosti a ekonomiky každého státu.

Podle definice Evropské unie se užívání ICT ve veřejné správě, které je provázáno změnou organizace a osvojením si nových dovedností s cílem zlepšit služby veřejnosti, posílit demokratické procesy a podpořit veřejný zájem, dá označit jako eGovernment [2].

Hlavním smyslem a funkcí eGovernmentu je poskytnout veřejnosti větší komfort při jednání se státními orgány tím, že zjednoduší a urychlí komunikaci občanů i podnikatelských subjektů s těmito orgány [3; str. 9]. Implementace eGovernmentu do společnosti však není jednoduchým úkolem. Překážky při tomto zavádění mohou být legislativního, finančního, technologického, politického i jiného charakteru. Důležitou roli zde hraje i přístup samotných občanů ke změnám v oblasti veřejného sektoru.

V České republice započala cesta k rozvoji eGovernmentu po roce 1990 a pokračuje dodnes. Vzhledem k neustálému vývoji informačních technologií a vývinu společnosti nemůže mít eGovernment jednorázový a ohraničený průběh, ale je vždy postupným procesem. Justiční služby jsou součástí služeb poskytovaných veřejnou správou, proto je i elektronizace justice prostřednictvím nových informačních a komunikačních technologií jednou z reforem probíhajících v rámci eGovernmentu. Justice,

jakožto nositelka spravedlnosti, by neměla být ponechána mimo vývoj směřující k moderní společnosti. Jako eJustici označujeme využívání informačních technologií v oblasti spravedlnosti.

Nedá se však říci, že by systém eJustice nějak komplexně a naprosto podléhal vývoji v oblasti eGovernmentu. Tyto dvě oblasti se vzájemně ovlivňují a nelze je od sebe nějak násilně oddělit. Pokud by oblast soudnictví zůstala nedotčena rozvojem informačních a komunikačních technologií, pak by se i vývoj eGovernmentu mohl velmi zpomalit či dokonce zcela zabrzdit. A naopak bez rozvoje oblasti eGovernmentu nemohou nastat vhodné podmínky pro dosažení rychlého a efektivního soudního řízení.

Podle Richarda Susskinda existují dva různé způsoby, jak mohou informační technologie ovlivnit budoucnost justice. Informační technologie mohou být buď užívány k *automatizaci*, modernizaci a zdokonalení již existujících praktik, činností a organizačních způsobů uvnitř justice, nebo mohou být tyto technologie užívány k *inovaci*, tzn. mohou přivodit zásadní systémové změny a představit zcela nové způsoby práce [4;str.136]. Na každý pád snahou elektronizace justice není nahradit soudce a jeho rozhodování počítačem, eJustice by měla vést především k zautomatizování úkonů prováděných administrativními pracovníky a k zpřístupnění soudnictví široké veřejnosti.

V České republice je dlouhodobý projekt modernizace justice pomocí informačních technologií teprve na samém počátku své existence. Nelze tedy s určitostí předvídat, jakým způsobem bude reforma soudnictví probíhat a jak se celá situace bude dál vyvíjet. Jisté je však, že pro prosazení moderního prostředí do české justice je nutností úsilí politiků, soudců, justičních pracovníků, ale i samotných občanů.

2 ZÁŠADNÍ ZÁKONY APLIKACE ICT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Pro rozvoj eGovernmentu a potažmo i eJustice jsou důležité legislativní předpisy, kterými jsou zaváděny informační a komunikační technologie do oblasti veřejné správy. Základními zákony ICT, kterým zde bude věnován prostor jsou:

- *Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*
- *Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů*
- *Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů*
- *Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu)*
- *Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.*

Uvedený seznam zákonů není úplným přehledem veškerých legislativních předpisů, které souvisí s aplikací informačních a komunikačních technologií ve veřejném sektoru. Proces elektronizace veřejné správy ovlivňuje stále větší množství právních norem z různých oblastí, jejichž naprostý výčet na tomto místě nelze obsáhnout.

2.1 Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Zákon vznikl 11. května 1999 a od té doby byl mnohokrát novelizován. Upravuje pravidla pro poskytování informací a podmínky svobodného přístupu k informacím. Povinnost poskytovat informace, které se vztahují k jejich působnosti, mají ze

zákona státní orgány, územní správní orgány a instituce hospodařící s veřejnými prostředky (zák. § 3, odst. 3) [5]. Informace by podle zákona měly být zveřejněny na všeobecně přístupném místě (zák. § 5, odst. 2) [5].

Předpis dále stanovuje formu poskytování informací, tedy buď na základě žádosti, nebo zveřejněním. Zveřejněná informace je definována jako taková, „*kteřá může být vždy znovu vyhledána a získána, zejména vydaná tiskem nebo na jiném nosiči dat umožňujícím zápis a uchování informace, vystavená na úřední desce, s možností dálkového přístupu nebo umístěná ve veřejné knihovně“ (zák. § 3, odst. 3) [5].*

V roce 2006 došlo k zásadní novelizaci zákona, především z důvodu nutnosti zavést do právního řádu České republiky směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003, o opakovaném použití informací ve veřejném sektoru. Směrnice stanovuje minimální požadavky na poskytování informací veřejnou správou a zajišťuje jejich spravedlivé, průhledné a nediskriminační poskytování [6].

Dále je vymezena povinnost poskytovat informace také dálkovým přístupem a dokumenty zveřejňovat v otevřených formátech (např. XML).

V současné době (srpen 2008) připravuje Ministerstvo vnitra ČR na základě usnesení vlády č. 4 z 9. ledna 2008 návrh novely zákona o svobodném přístupu k informacím [7].

2.2 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů

Tento zákon, který vstoupil v platnost 1. června 2000, se věnuje úpravě ochrany osobních údajů fyzických osob a také právům a povinnostem platným při zpracovávání těchto údajů. Osobní údaj je zákonem vymezen jako „*jakýkoliv údaj týkající se*

určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze na základě jednoho či více osobních údajů přímo či nepřímo zjistit jeho identitu. O osobní údaj se nejedná, pokud je třeba ke zjištění identity subjektu údajů nepřiměřené množství času, úsilí či materiálních prostředků“ (zák., § 4 písm. a) [8].

Zákonem se stanovuje způsob zpracování a ochrany osobních údajů v České republice a ustavují se podmínky předávání osobních údajů do zahraničí. Předpis se vztahuje na osobní údaje zpracovávané státními orgány, samosprávou, fyzickými a právnickými osobami a týká všech typů zpracování osobních údajů, ať už probíhá automatizovaně nebo jinak. Zákon neupravuje zpracovávání údajů fyzickou osobou pro osobní potřebu a v některých zvláštních případech také zpracovávání údajů zpravodajskými službami a policií (zák., § 3) [8].

Zákon zřizuje Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) a současně upravuje jeho strukturu a kompetence (zák., § 2) [8].

Od okamžiku svého vzniku do dnešních dnů (srpen 2008) byl zákon celkem 15x novelizován.

2.3 Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů

Zákon vstoupil v platnost 14. září 2000 a od té doby byl několikrát novelizován, naposledy v dubnu roku 2008.

Zákon upravuje vytváření, provoz, rozvoj a koordinaci informačních systémů veřejné správy (ISVS). Informační systém je zde definován jako „*funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost. Každý z informačních systémů zahrnuje data, která jsou uspořádána tak, aby bylo možné jejich zpracování a zpřístupnění, a dále nástroje umožňující výkon informačních činností“* (zák. § 2 písm. b) [9].

Podstatná novela tohoto zákona z roku 2006 vytvořila základ pro postupné zavádění eGovernmentu do praxe. Novelou vznikl Portál veřejné správy jako přístupové místo pro komunikaci s veřejnou správou (zák. § 4 písm. i) [9]. Dále byl vytvořen institut vydávání neověřených i ověřených výpisů z informačních systémů veřejné správy (realizovaný prostřednictvím sítě kontaktních míst Czech POINT). Novým úkolem pro orgány veřejné správy se stala tvorba a vydávání informační koncepce a provozní dokumentace pro jednotlivé ISVS (zák § 4 písm. b) [9].

Byl ustanoven pojem referenční, sdílené a bezpečné rozhraní jako „*souhrn právních, technických, organizačních a jiných opatření vytvářejících jednotné integrační prostředí informačních systémů veřejné správy, které poskytuje kvalitní soustavu společných služeb, včetně služeb výměny oprávněně vyžadovaných informací mezi jednotlivými informačními systémy orgánů veřejné správy a dalšími subjekty, a to i se systémy mimo Českou republiku*“ (zák § 2 písm. j) [9].

Orgány veřejné správy jsou povinny předávat údaje do dvou veřejných informačních systémů, a to konkrétně do IS o datových prvcích (ISDP) a do IS o jednotlivých ISVS (zák § 4 písm. g, h).

K 1. lednu 2008 začala platit povinnost pro orgány veřejné správy zpřístupnit informace na webových stránkách ve formě umožňující přístup zdravotně postiženým.

Změnou zákona z roku 2008 je umožněno vydávat v rámci sítě Czech POINT také výpisy z evidence Rejstříku trestů. Dále byl rozšířen seznam subjektů, které mohou vydávat ověřené výpisy z ISVS. Zákon upravuje roli Ministerstva vnitra ČR jakožto ústředního správního úřadu pro tvorbu a rozvoj ISVS.

2.4 Zákon 227/2000 o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu)

Česká republika patří mezi ty evropské země, které rychle zareagovaly na novou směrnici Evropského parlamentu a Rady č.1999/93/ES ze dne 13. prosince 1999, o zásadách Společenství pro elektronické podpisy. Zákon o elektronickém podpisu byl podepsán prezidentem České republiky již 10. července roku 2000. Tento akt se uskutečnil v chorvatském Dubrovniku, odkud také tehdejší prezident republiky Václav Havel zaslal první e-mail podepsaný elektronickým podpisem, v němž stálo: *„Jsem potěšen, že jsme jednou z prvních zemí, v nichž tato moderní norma vstupuje do života – ať už úředního, obchodního, nebo privátního. Přeji Vám, aby se happening pořádaný na oslavu této normy vydařil. Přímo symbolicky posílám tuto elektronickou zdravici digitálně podepsanou“* [10].

Zákon o elektronickém podpisu definuje pojmy, účastníky, pravidla pro vytváření, užívání a ověřování elektronických podpisů. Definice pojmů obsažených v zákoně vychází ze směrnice ES. Elektronický podpis (EP) je zákonem specifikován jako *„údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě² nebo jsou s ní logicky spojené a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě“* (zák. § 2, písm. a) [11]. Jako zaručený elektronický podpis (ZEP) je označován elektronický podpis, který je jednoznačně spojený s podepisující se osobou a umožňuje její identifikaci ve vztahu k datové zprávě, byl vytvořen a ke zprávě

---

² Jako datovou zprávou jsou označována elektronická data, která je možno přenášet prostředky pro elektronickou komunikaci a uchovávat na záznamových médiích, používaných při zpracování a přenosu dat elektronickou formou (zák. § 2, písm. c)[11].

připojen pomocí prostředků, které může kontrolovat výhradně podepisující se osoba, a je ke zprávě připojen tak, že je možné zjistit jakoukoliv změnu dat (zák. § 2, písm. b) [11]. V případě komunikace se státní správou, musí být použit ZEP (ePodání apod.). EP mohou používat např. podnikatelé v komunikaci se svými obchodními partnery

Zákon o elektronickém podpisu upřesňuje povinnosti osob, které elektronický podpis prakticky využívají a osob zúčastněných v certifikačních službách. Zákon definuje rozdíl mezi obecným a kvalifikovaným certifikátem. Kvalifikovaný certifikát jednoznačně identifikuje odesílatele, je vydaný kvalifikovaným poskytovatelem certifikačních služeb.³ Podle zákona musí obsahovat informace o poskytovateli certifikátu, jméno podepisující osoby, data pro ověřování podpisu, číslo certifikátu či počátek a konec jeho platnosti a případně jiné (zák. § 12, odst. 1) [11].

Novela zákona z roku 2004 zavedla do českého právního řádu pojmy elektronická značka a kvalifikované časové razítko. Jako elektronická značka jsou označovány údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené. Tyto údaje jsou jednoznačně spojené s označující osobou a umožňují její identifikaci prostřednictvím kvalifikovaného systémového certifikátu, byly vytvořeny a připojeny k datové zprávě pomocí prostředků pro vytváření elektronických značek a jsou k datové zprávě připojeny takovým způsobem, že je možné zjistit jakoukoli následnou změnu dat (zák. § 2, písm. c) [11]. Technicky představuje elektronická značka totéž, co elektronický podpis, rozdíl je v právní stránce věci. Elektronickou značkou může data označovat i osoba právnická nebo organizační složka státu. Elektronická značka nevyžaduje přímé ověření obsahu datové zprávy, a proto může být vytvářena automatizovaně prostřednictvím technického zařízení. Používání elektronických

---

³ První certifikační autorita a. s., Česká pošta s. p., eIdentity a. s.

značek je přínosem především tam, kde je nutné důvěryhodným způsobem označovat větší objemy datových zpráv v kratším časovém období. To se týká např. procesu potvrzování doručení podání učiněného v elektronické podobě na server orgánu veřejné moci (ePodání). Vytváření zaručeného elektronického podpisu pro každou datovou zprávu by zde bylo zbytečně pracné.

Novela dále zrovnoprávnila listiny opatřené úředním razítkem a podpisem úřední osoby s písemnostmi elektronickými opatřenými elektronickou značkou či uznávaným elektronickým podpisem. „*Písemnosti orgánů veřejné moci v elektronické podobě označené elektronickou značkou založenou na kvalifikovaném systémovém certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb nebo podepsané uznávaným elektronickým podpisem mají stejné právní účinky jako veřejné listiny vydané těmito orgány*“ (zák. § 2 odst. 2) [11].

V neposlední řadě přinesla novela zákona o elektronickém podpisu do českého právního řádu novinku v podobě časového razítka. U mnoha dokumentů je časové zařazení velice důležité, to se týká především dokumentů s relativně dlouhou dobou platnosti. Časové razítko přiřazuje konkrétní časový údaj k danému elektronickému dokumentu a zajišťuje tak zejména důkaz existence dokumentu v čase. Novelou zákona o elektronickém podpisu je zavedeno také tzv. kvalifikované časové razítko, což je „*datová zpráva, kterou vydal kvalifikovaný poskytovatel certifikačních služeb a která důvěryhodným způsobem spojuje data v elektronické podobě s časovým okamžikem, a zaručuje, že uvedená data v elektronické podobě existovala před daným časovým okamžikem*“ (zák., § 2, písm. r) [11]. Dokument je na požádání orazítkován tzv. autoritou časových razítek.⁴ Součástí žádosti musí být otisk dat, ke kterým má být časové razítko připojeno. Časové razítko se skládá z aktuálního data a času, sériového čísla razítka a z identifikace autority, která dané razítko vydává. Údaje časového razítka se

---

⁴ Zatím pouze První certifikační autorita a. s.

připojí k datům vstupního dokumentu, toto vše je pak následně opatřeno elektronickým podpisem autority časových razítek (zák., § 12b) [11].

Zákon však dosud postrádá úpravu tzv. vícenásobného elektronického podpisu. Tento nástroj je důležitý např. pro elektronické smlouvy, které je potřeba podepsat všemi zúčastněnými stranami. Jedná se o druh elektronického podpisu, který je potřebný také pro archivování elektronických dokumentů, kdy je třeba elektronicky přepodepsovat dokumenty z důvodu vypršení platnosti certifikátů předešlých elektronických podpisů [13].

2.5 Zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Tento zákon dosud nenabyl účinnosti. Ve Sbírce zákonů bude k nalezení pod číslem 300/2008 Sb. Dne 5. srpna 2008 návrh zákona podepsal prezident České republiky Václav Klaus. Nabytí právní účinnosti zákona je stanoveno na 1. červenec 2009.

Předpis se dostal do širšího povědomí spíše pod svým neformálním označením jako „zákon o eGovernmentu“ (se zkratkou eGA – eGovernment Act).⁵ Návrh byl připraven pod záštitou Ministerstva vnitra ČR a byl zpracován ve spolupráci Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti. Zákon se má stát právní normou, která bude stěžejní pro rozvoj a fungování eGovernmentu v České republice. Cílem návrhu zákona je především zefektivnit výkon činnosti orgánů veřejné správy, snížit byrokracii a zavést elektronickou komunikaci mezi občany a úřady a rovněž mezi úřady navzájem. Důležitou snahou zákona je zrovnoprávnění

---

⁵ Zákon se vyvíjel postupně a podle oblasti zaměření měnil i své oficiální názvy, původně se jednalo o „zákon o elektronizaci veřejné správy“, později o „zákon o elektronizaci některých procesních úkonů v oblasti veřejné moci“ a ještě později „zákon o elektronických úkonech, osobních číslech a autorizované konverzi dokumentů“.

listinných dokumentů s jejich elektronickou podobou. Zákon takto staví informační a komunikační technologie do role nositele reformy státní administrativy a vytváří prostor i pro elektronizaci justice. Zákon obsahuje dvě základní úpravy –autorizovanou konverzi dokumentů a datové schránky.

2.5.1 Autorizovaná konverze písemností

V poslední době ve společnosti narůstá podíl komunikace v elektronické formě. Z tohoto důvodu je nezbytné umožnit konverzi již existujících i nově vznikajících úředních, podepsaných a ověřených dokumentů do elektronické podoby. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů upravuje konverzi dokumentů z listinné podoby do elektronické a naopak. Tyto dva typy transformace jsou zákonem definovány takto: „a) *úplné převedení dokumentu v listinné podobě do dokumentu obsaženého v datové zprávě, ověření shody obsahu těchto dokumentů a připojení ověřovací doložky nebo* b) *úplné převedení dokumentu obsaženého v datové zprávě do dokumentu v listinné podobě a ověření shody obou těchto dokumentů a připojení ověřovací doložky*“

(zák., § 22, písm.a, b) [14].

Při splnění všech převáděcích náležitostí by pak oběma těmto formám měla být přiznána stejná právní účinnost. Zkonvertovaný dokument bude jakousi obdobou ověřené kopie a bude mít i stejnou právní validitu. Autorizovaná konverze dokumentů má být prováděna pouze subjekty oprávněnými zákonem, tj. notáři, krajskými úřady, matričními úřady a některými obecními a zastupitelskými úřady. Autorizovanou konverzí však nebude potvrzována správnost a pravdivost uvedených údajů, nýbrž pouze shoda těchto údajů [13].

2.5.2 Datové schránky

Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů ustanovuje zřízení tzv. datových schránek, do kterých budou doručovány a ukládány písemnosti v elektronické formě a příjemce si je v této podobě bude vyzvedávat. Jakožto nástroj elektronické komunikace mají datové schránky umožňovat přijímání datových zpráv od orgánů veřejné moci (tedy i soudů) a také odesílání datových zpráv těmto orgánům. Přes datové schránky by v budoucnu mělo být možné učinit podání na kterýkoliv úřad. Úřady budou podání doručovat prostřednictvím těchto schránek fyzickým nebo právnickým osobám, stejně jako ostatním orgánům veřejné moci. Provoz schránek bude zajišťovat informační systém datových schránek provozovaný Ministerstvem vnitra ČR. Každá schránka má být opatřena tzv. identifikačním číslem, tedy přiděleným a strojově generovaným kódem.

K přihlášení se do systému datové schránky má pro fyzické osoby fungovat uživatelské jméno a heslo, organizacím bude umožněno využít přehledné certifikáty veřejného klíče (zák. § 14) [14]. Přihlašovací údaje budou uživatelům doručeny do vlastních rukou nebo je budou moci získat na kontaktních místech Czech POINT. Uživatelé si při prvotním přihlášení změní získané heslo na své vlastní. Datové schránky budou bez podání žádosti zřízeny pro právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, právnické osoby zřízené zákonem, organizační složky podniku, zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, advokáty, daňové poradce, insolvenční správce a orgány veřejné moci. Tyto subjekty budou mít používání datových schránek povinné. Advokátům a daňovým poradcům povinnost vznikne až tři roky po nabytí účinnosti zákona. Nepodnikající fyzické osoby si budou moci zřídit datovou schránku dobrovolně (zájemcům bude zřízena bezplatně do tří pracovních dnů).

System datových schránek má ušetřit státu především peníze. Stát má sice hradit náklady na vznik a provoz datových schránek, ušetří však mnohem vyšší částku za standardní neelektronické doručování úřední korespondence [14]. Náměstek ministra vnitra pro veřejnou správu, informatiku, legislativu a archivnictví Zdeněk Zajíček v této souvislosti prohlásil: „*Celá veřejná správa zaplatí dvě až tři miliardy korun ročně za doručování písemností přes Českou poštu. Zřízení e-schránek a náklady na jejich údržbu by se měly pohybovat v řádech stovek milionů. Předpokládáme, že bychom se časem mohli dostat na polovinu nákladů, které nyní stát platí za ‚papírové‘ doručování*“ [15].

Datové schránky, které budou zřízeny na žádosti, bude možné deaktivovat, či opětovně zprovoznit. Žádost o zřízení datové schránky bude moci být podána přes kontaktní místa Czech POINT. Pokud však bude schránka zřízena a zprovozněna, pak bude i přednostně využívána pro příjem zpráv od orgánů veřejné moci [16].

Elektronická zpráva se stane v právním smyslu doručenou otevřením schránky nebo automaticky po uplynutí deseti dní od jejího odeslání (tzv. fikce doručení). Úkony provedené použitím systému datových schránek budou mít stejnou váhu jako úkony písemné. Činí-li úkon jedna fyzická osoba, pak je podpis nahrazen přihlášením do systému, pokud úkon činí více fyzických osob společně, je zapotřebí vícenásobného zaručeného elektronického podpisu. Jednotlivci budou moci elektronický podpis na vyžádání využít pro posílení bezpečnosti komunikace přes datové schránky.

Ke zprávám odesílaným z datových schránek budou připojována časová razítka vydávaná důvěryhodnou třetí stranou, tak bude prokazována existence zprávy v čase. V případě, že zprávu nebude možno doručit, zašle Ministerstvo vnitra, jakožto provozovatel systému, odesílateli oznámení o nemožnosti doručení zprávy [12].

2.5.2.1 Otázka identifikace datových schránek

V původním návrhu zákona o elektronických úkonech, osobních číslech a autorizované konverzi dokumentů mělo tzv. osobní číslo sloužit jako bezvýznamný identifikátor pro občany, právnické osoby, úřady. Zároveň mělo toto číslo být součástí kvalifikovaných certifikátů, na kterých je založen zaručený elektronický podpis určený ke komunikaci v oblasti orgánů veřejné moci. Toto osobní číslo mělo být přidělováno správcem datových schránek. Každý subjekt, který by měl přidělené osobní číslo a aktivní datovou schránku by obdržel přístupové údaje ke vstupu do schránky. V zájmu ochrany soukromí adresátů veřejné správy byl Ústavněprávním výborem Poslanecké sněmovny připraven pozměňovací návrh, který vznikl z obavy ze zneužití informací k identifikaci schránky a následně i uživatele dané schránky. Na základě tohoto návrhu má osobní číslo pod novým názvem identifikátor datové schránky sloužit pouze k identifikaci datových schránek. Tento pozměňovací návrh byl přijat a způsob tvorby identifikátoru bude stanoven vyhláškou Ministerstva vnitra ČR [17].

3 REFORMA ČESKÉHO SOUDNICTVÍ

Projekt eJustice, tedy elektronizace soudnictví, vznikl jako součást vládní koncepce komplexní proměny českého soudnictví. Tato koncepce si klade za cíl pozvednout celkový stav justice prostřednictvím nových reformních postupů.

Soudnictví v České republice se dlouhodobě potýká s mnoha problémy, k nimž patří neúměrná délka soudních řízení, počet nedodělků, počet věcí zrušených odvolacím soudem, zvyšující se nápad v jednotlivých agendách, nejednotnost soudní praxe, průtahy v řízení, neefektivní využívání výpočetní techniky, regionální problémy s množstvím nedodělků, nedostatečné zvyšování odborné úrovně soudců i dalšího odborného aparátu, nedostatečná komunikace soudů s veřejností a informovanost o činnosti a rozhodování soudů, fluktuace administrativních pracovníků [18].

Česká justice bývá velmi hojně kritizována doma i v zahraničí. Příčina této kritiky bývá dávána do souvislosti s častým střídáním a nezpůsobilostí vedoucích představitelů Ministerstva spravedlnosti ČR⁶, z nichž žádný nedokázal připravit reformu justice. Výroční zpráva vlády za rok 2007 uvádí toto: *„Rezort spravedlnosti byl minulými vládami finančně i konceptuálně opomíjen a ‚zatěžován‘ příliš častými změnami ministrů. To se v konečném důsledku projevilo neefektivním fungováním soudů, průtahy v soudních řízeních, nedostatečným využíváním elektronických postupů v justici, špatnou situací ve vězeňství, absencí detenčních ústavů nebo komplikovaností některých kodexů. K výraznějším změnám v transformaci justice došlo až v roce 2006, kdy byl do funkce ministra spravedlnosti jmenován Jiří Pospíšil, a reforma justice se stala jednou z priorit vlád.“* [19].

---

⁶ Od roku 1993 do roku 2006 se na postu ministra spravedlnosti vystřídalo celkem 6 osob.

Dne 17. ledna 2007 bylo vydáno Programové prohlášení vlády České republiky, ve kterém bylo uvedeno, že „*hlavním cílem změn v oblasti justice je odbřemenit soudce a docílit stavu, že rozsudek před soudem první instance bude vydán zpravidla do šesti měsíců a odvolací řízení nepotrvá zpravidla déle než 4 měsíce, to vše při nezvýšeném počtu soudců oproti současnému stavu (tj. ca 3000). K tomu napomohou zejména: projekt elektronické justice (e - justice), zjednodušení procesních předpisů (zvláště občanského) soudního řádu, změny v personální struktuře justice, další již zahájené dílčí změny, které bude třeba v blízké době dokončit*“ [20].

Podle Koncepce zlepšení stavu soudnictví v ČR vypracované Ministerstvem spravedlnosti by se české soudnictví mělo díky plánovaným reformním změnám stát [18]:

- 1) EFEKTIVNĚJŠÍ** – justice by se měla zabývat pouze těmi činnostmi, které náležejí její ústavní funkci nositele ochrany práv.
- 2) PRUŽNĚJŠÍ** – justice by měla být schopná reagovat na proměny společenského a hospodářského života, proces globalizace a evropské integrace a svou činností se na těchto procesech sama podílet.
- 3) RYCHLEJŠÍ** – justice by měla rozhodovat rychle a celková délka řízení by neměla brzdit hospodářský rozvoj.
- 4) LEVNĚJŠÍ** – justice by měla pracovat efektivněji a rychleji, měla by tak vzrůst „produktivita práce“ – daňovému poplatníkovi bude za nižší náklady poskytnuta stejná služba.
- 5) KVALIFIKOVANĚJŠÍ** – rozhodující soudci by měli vystupovat v rolích odpovědných činitelů, kteří úplně a všestranně posuzují předloženou věc. Zamýšlená reforma justice by měla zasáhnout prostředí personální, organizační, legislativní i prostředí využívání moderních technologií.

Bylo vytyčeno šest konkrétních oblastí, kterých se má reforma justice týkat. Jedná se o [21]:

- oblast personální
- oblast řízení justice
- oblast soudního procesu, jeho zrychlení a zjednodušení
- oblast odbřemenění justice
- oblast otevřenosti a transparentnosti justice
- oblast elektronizace justice

V oblasti **personální** by mělo dojít ke snížení počtu soudců u krajských a okresních soudů. Česká republika dnes v Evropě patří k zemím s nejvyšším počtem soudců na počet obyvatel. Podle Personálního auditu okresních a krajských soudů, jenž byl představen ministrem spravedlnosti Jiřím Pospíšilem na tiskové konferenci dne 4. dubna 2008, pracovalo k tomuto datu u krajských a okresních soudů 2827 soudců, přičemž počet soudců skutečně potřebných byl spočítán na sumu 2686 soudců. Na soudech však oproti nadsazenému počtu soudců pracuje pouze okolo 1200 vyšších soudních úředníků. Ministerstvo spravedlnosti navrhlo řešení této situace, jež spočívá ve vytvoření tzv. soudních minitymů, kterých by celkem mělo vzniknout 2473. Tyto minitymy mají být složeny ze soudce, asistenta nebo vyššího soudního úředníka a tzv. rejstříkové vedoucí, která by měla plnit funkci zapisovatelky a vedoucí kanceláře. Asistenti a rejstříkové vedoucí mají převzít administrativní činnost a přípravné práce. Soudce se tak bude moci plně věnovat vlastní rozhodovací a posuzovací činnosti. K poklesu počtu soudců má dojít přirozenou cestou, tedy hlavně jejich odchodem do důchodu. Pozice asistentů soudců výrazně omezí praxi justičních čekatelů, z asistentů se budou rekrutovat i samotní soudci. Takováto úprava personální situace v prostředí české justice má zajistit zejména efektivnější fungování soudů a rychlejší průběh soudních řízení [22].

V oblasti **řízení justice** je plánováno rozšíření pravomocí ministra spravedlnosti o možnost odvolání předsedů a místopředsedů soudů v případě neodpovídajícího způsobu řízení soudu z jejich strany. Zcela nově má být zaveden kariérní řád soudců, který bude upravovat zákonitosti funkčního postupu soudců. Dále budou vytvořeny počítačové aplikace pro potřeby řízení soudů, tzv. eManagement justice. Prohloubit by se měl důraz na manažerské schopnosti předsedů a místopředsedů soudů, k čemuž má napomoci příslušný školící kurz pořádaný Justiční akademií. Využití nabídek dalšího vzdělávání organizovaného Justiční akademií, či komerčními vzdělávacími institucemi, se projeví v kariérním postupu osob působících v justici [23].

K **urychlení a zjednodušení soudního řízení** má dopomoci nový trestní řád, souhrnná novela občanského soudního řádu, novela zákona o soudech a soudcích. Tyto plánované změny v zákonech mají zajistit zavedení takových opatření, která povedou k rychlejšímu a kvalitnějšímu rozhodování soudů a výrazně zjednoduší pravidla justičních procesů [21].

K **odbřemenění soudu** by mělo dojít tím, že se sníží počet sporů konaných před soudy. Připravuje se novela řízení o dědictví, jejíž podstatou bude posílení rozhodovací pravomoci notářů jako soudních komisařů. Ministerstvo spravedlnosti plánuje změny v exekučním řádu, které mají spočívat v přenesení některých pravomocí soudu na soudní exekutory. Posílena má být role rozhodčího řízení (arbitráže). Podporován bude právní institut mediace a jiné typy mimosoudních jednání v netrestních věcech⁷ [21].

Změny v oblasti **otevřenosti a transparentnosti justice** si kladou za cíl zvýšit informovanost veřejnosti o činnosti soudů. Bude vytvořena tzv. rezortní strategie komunikace s veřejností a médií. Pro tiskové mluvčí soudů mají být zformulována jednotná

---

⁷ Mediace je alternativní metodou řešení sporů, jež využívá přítomnosti prostředníka neboli mediátora.

pravidla, kterými by se měli řídit při poskytování informací veřejnosti, sdělovacím prostředkům a zpravodajským agenturám. Ministerstvo spravedlnosti dále počítá s širším využíváním sítě internetu a s navýšením kvality při poskytování informací informačními centry soudů [21].

Projekt **elektronizace justice**, tedy zavedení moderních informačních technologií do oblasti činnosti rezortu justice, počítá s tím, že povýší Českou republiku na roveň jiných vyspělých států světa, které moderní informační technologie v soudnictví využívají zcela běžně. Změny související s eJusticí patří k nejdůležitějším změnám celé probíhající reformy justice.

4 PROJEKT eJUSTICE

Jak již bylo uvedeno, projekt elektronizace justice, neboli eJustice, je jedním ze zásadních prvků reformy českého soudnictví. Pod pojmem elektronická justice se rozumí využití informačních a komunikačních technologií v prostředí justice, především pak zavedení elektronické formy komunikace, tedy výměny a zpracování informací mezi subjekty nacházejícími se v prostředí justice nebo vstupujícími do interakce zvenčí (účastníci řízení, orgány veřejné moci) [24].

V České republice se první zmínka o elektronizaci justice objevila v usnesení vlády č.1652/2005 z 21. prosince 2005 o Plánu nelegislativních úkolů vlády České republiky na 1. pololetí 2006 a o Přehledu námětů pro Plán nelegislativních úkolů vlády České republiky na 2. pololetí 2006. O rok později byl usnesením vlády č. 1390/2006 z 6. prosince 2006 schválen návrh na zavedení informačního systému elektronické justice. Dle tohoto usnesení bylo ministru spravedlnosti a předsedovi Legislativní rady a ministru vnitra a informatiky uloženo zpracovat a předložit do 15. března 2007 materiál zajišťující provázanost informačního systému elektronické justice se systémem eGovernment ve veřejné správě [25]. Materiál byl vypracován, následně vládou projednán a odsouhlasen. V roce 2007 byly na elektronizaci justice poprvé uvolněny finanční prostředky ze státního rozpočtu. Pod záštitou Ministerstva spravedlnosti jsou od 1. října 2007 uváděny v provoz první systémy elektronického a internetového soudnictví projektu eJustice.

Zadáním projektu eJustice je umožnit do roku 2012 vést většinu agendy v elektronické podobě a současně umožnit bezpečný přístup povolanych osob do spisu [24]. Primárním cílem je pak zajištění efektivnějšího fungování justice. Jako další cíle lze uvést zlepšení přístupu k soudům (jednodušší a levnější komunikace se

soudy), vyšší transparentnost rozhodovacích procesů (vyšší míra možnosti kontroly), kvalitnější informační servis pro soudy (okamžitá dostupnost informací, úplná kontrola soudce nad kauzou), možnost zavedení nových procesních postupů (elektronické doručování, audiovizuální zápisy z jednání) a zvýšení bezpečnosti (lepší možnost ochrany elektronického spisu)[21].

Elektronizace justice je projektem dlouhodobějšího charakteru, k jehož plánovanému zdárnému završení povede vícero postupných kroků, které mají být realizovány samostatně. Jedná se o legislativní, technická, finanční a organizační opatření, která mají umožnit zlepšení poskytování služeb rezortu justice veřejnosti, zároveň snížit nadbytečnou administrativu a ušetřit státu výdaje [19].

Elektronická justice nemůže existovat bez vhodného právního prostředí. Je nezbytné změnit předpisy, které jsou ve vztahu k procesnímu řízení, jako například občanský soudní řád⁸, trestní řád, soudní řád správní a další. Ovlivněny budou i další právní předpisy a v některých případech budou vytvořeny zcela nové předpisy⁹. Současně je zapotřebí zohlednit kompatibilitu předpisů s předpisy Evropské unie¹⁰ [24]. Nutným předpokladem pro fungování projektu eJustice je spolupráce s jinými rezorty, zejména pak těmi, které se podílí na eGovernmentu. Podmínkou úspěšného zavedení eJustice je i počítačová gramotnost justičních pracovníků a občanů. Nezbytností je pak zajištění dostatečné technické vybavenosti rezortu justice a odpovídajícího množství finančních

---

⁸ Od 1. července 2007 nabývá účinnosti zákon č. 123/2008 Sb., novela občanského soudního řádu. Tato novela kromě jiného mění dosavadní neuspokojivý stav doručování, kdy elektronická podání se zaručeným elektronickým podpisem jsou stavěna na roveň telegrafním či telefaxním podáním. Podle nového zákona má doručování prostřednictvím veřejné datové sítě přednost před jinými způsoby doručování. Novelou je též ustanoven institut elektronického platebního rozkazu nebo elektronická protokolace.

⁹ Např. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Vznikl ve spolupráci ministerstva spravedlnosti a ministerstva vnitra.

¹⁰ Např. směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/93/ES ze dne 13. prosince o zásadách společenství pro elektronické podpisy.

prostředků¹¹. V neposlední řadě je pro kvalitní elektronické soudnictví velmi důležitý i kladný přístup široké veřejnosti k projektu.

eJustice má být zásadní systémovou změnou, která má české soudnictví zařadit na roveň vyspělých států, aby splňovalo požadavky 21. století. Ministerstvo spravedlnosti ve své Koncepti zlepšení stavu soudnictví v ČR uvádí základní znaky, jež by moderní elektronická justice měla vykazovat. Těmito znaky jsou: univerzálnost, stabilita, jednotnost, bezpečnost, důvěryhodnost, kompatibilita [21].

Univerzálnost: Využití elektronických systémů by se mělo vztahovat na veškerou agendu justice.

Stabilita: Elektronická justice musí vykazovat časovou stabilitu v rovině procesní, technické a také při uchovávání dat.

Jednotnost: Musí existovat jednotný systém pro plynulou výměnu dat, který bude funkční nejen v rámci eJustice, ale i vně rezortu.

Bezpečnost: Zabezpečení a ochrana dat patří k základním předpokladům využití eJustice, vzhledem k podstatě dat v její agendě.

Důvěryhodnost: Stabilita, jednotnost, bezpečnost a procesní předvídatelnost se budou podílet na hodnocení systému a jeho přijetí v aplikační praxi.

Kompatibilita: Veškeré systémy v rámci eJustice musí být schopny komunikovat s ostatními systémy eGovernmentu, stejně jako s dalšími obecně používanými systémy, a to i s ohledem na budoucí vývoj. K tomu je nezbytná výstavba centralizovaného systému, jehož logika vychází z jednotné softwarové a jednotné hardwarové základny.

Jednotná softwarová základna: Systém vystavěný na univerzálním jádru společném pro všechny aplikace, který principiálně

---

¹¹ Financování projektu eJustice se předpokládá částečně ze státního rozpočtu a částečně z fondů EU (IOP).

sjednocuje všechny procesy v justici a splňuje požadavky relativní neměnnosti, relativní obecnosti, univerzality a interoperability¹².

Jednotná hardwarová základna: Jednotná hardwarová základna určená v čase umožní zajistit kompatibilitu softwaru s hardwarem a minimalizuje tak chyby způsobené odlišností jednotlivých subsystémů uvnitř justice [21].

Směrem k veřejnosti by měl projekt elektronického soudnictví přinést především tyto výhody, mezi které patří:

- **časová a finanční úspora** (odpadá cestování, časové prostoje)
- **dostupnost** (dálkový přístup k aktuálním informacím)
- **přehlednost a jednoduchost** (jednodušší přístup k informacím)
- **méně prostoru pro korupci** (vyšší transparentnost rozhodovacích procesů)

Podle současného ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila lze o eJustici uvažovat ve dvou rovinách. V jedné rovině je možné na ni pohlížet jako na prostředek k usnadnění práce soudcům, advokátům, státním zástupcům i dalším profesionálům z oboru. V rovině druhé by elektronická justice měla zpřístupnit české soudnictví občanům tak, aby mohli snadno a rychle řešit své právní problémy [26].

Časová náročnost projektu elektronizace justice je závislá na provázanosti jednotlivých dílčích úkolů, jejichž plnění je ovlivněno uvolněnými finančními prostředky ze strany státu a rychlostí uskutečňování potřebných legislativních změn. Plnění jednotlivých kroků zároveň musí odrážet postupy schválené v oblasti eGovernmentu. Spouštění dílčích projektů eJustice do jejich zkušebního provozu je pak mimo jiné závislé i na postupu

---

¹² Systém musí být schopen výměny informací mezi softwarovými aplikacemi nebo informačními systémy tak, aby i jiný software či systémy mohly informace zpracovat a využít.

výběrových řízení a jejich časové náročnosti¹³ a dále na procesu testování a odstraňování aplikačních chyb [21].

Projekt eJustice je rozdělen do čtyř fází, které se prolínají a jsou na sobě vzájemně závislé. Projekt by měl být z většiny dokončený do konce roku 2012 [27].

První tzv. **pilotní fáze** projektu již proběhla v letech 2006 a 2007. Tato fáze spočívala ve sběru analytických poznatků o řízení projektů, možnostech infrastruktury apod. a v testování pilotních aplikací.

Fáze projektová by měla probíhat v tomto roce (tj. 2008) a v první polovině roku 2009. Na základě pilotní fáze jsou stanoveny další postupy. Je vytvořen projekt celého procesu realizace eJustice. Zahajují se přípravy dalších pilotních projektů a pracuje se na rozvoji těch z první fáze.

Fáze realizační je naplánovaná na období roku 2009–2012 a má se zaměřovat na dokončování započatých aplikací podle naplánovaného projektu.

Od roku 2012 má probíhat **fáze rutinní**, v níž by měly být elektronické aplikace již využívány většinou agendy justice. Definován bude další rozvoj v této době již zavedených aplikací.

Postupná realizace eJustice musí zákonitě podléhat rozvoji jednotlivých dílčích opatření a změnám v oblasti právních předpisů, proto i počiny v projektu eJustice bude nezbytné neustále aktualizovat a doplňovat. Výčet nutných kroků není a nemůže být konečný, stejně jako rozvoj informačních technologií a celé společnosti.

Hlavní a dílčí úkoly projektu eJustice:

---

¹³ Každý dílčí projekt si vyžaduje zpravidla tři nutná výběrová řízení, a to na procesní analýzu, software a hardware, přičemž celková délka procesu výběrových řízení na jeden projekt trvá asi jeden a půl roku.

V rámci projektu eJustice je zatím v plánu splnit některé zásadní a jiné dílčí projekty. Některé jsou již v provozu, jiné se připravují. Jako hlavní projekty lze pokládat tyto:

- ePodatelna
- Insolvenční rejstřík
- InfoSOUD
- Obchodní rejstřík a Rejstřík trestů
- Úřední desky soudů
- Elektronický platební rozkaz
- Evidence soudních rozhodnutí
- Elektronický justiční spis

Dílčí úkoly podporují hlavní cíle projektu. Jejich cílem je vybudovat vhodné podmínky pro fungování elektronické justice jako celku. Dílčí kroky by měly předcházet těm hlavním. Větší část těchto úkolů je již splněna. Dílčími projekty jsou:

- Bezpečnost datových sítí a serverů
- Propustnost datových linek
- Dohled nad provozem informačních systémů
- Stabilita serverů a stanic
- Sdílení informací rezortních informačních systémů
- Bezpečné připojení uživatelů informačních systémů
- Záložní komunikační uzel
- Propojení se systémy Policie ČR
- Informace o stavu soudních řízení
- Informace o jednáních v jednacích síních soudů
- Centrální evidence stíhaných osob
- Využití eLearningu
- Evidence soudních rozhodnutí a jiné

4.1 ELEKTRONICKÉ JUSTIČNÍ SPISY A JEJICH VÝZNAM

Kompletně elektronický soudní spis se má stát závěrečným a také hlavním bodem projektu elektronizace justice. Závěrečným bodem proto, že plné zajištění elektronického oběhu dokumentů je dosti obtížný úkol, jehož splnění si nutně vyžádá delší čas. V současné době se pracuje na legislativě pro eSpis. Kompletně elektronický spis má být v rezortu justice zaveden do konce roku 2010 [18].

Elektronický soudní spis je v podstatě ekvivalentem soudního spisu papírového. Jedná se o soubor, který v sobě integruje množství dokumentů a jiných materiálů týkajících se jedné věci. Prostřednictvím elektronického justičního spisu by mělo docházet ke sdílení nebo předání informací o případu mezi jednotlivými složkami procesu, tak jako je tomu u spisu papírového [28].

eSpis je tvořen nosičem informací, který by měl být nezávislý na jednotlivých informačních systémech institucí a účastníků procesu, a tudíž by měl být čitelný všem. Práce s elektronickým soudním spisem navazuje na způsoby práce se spisem papírovým [28].

Elektronická komunikace je dnes ve společnosti stále častějším jevem. V bankách, firmách či pojišťovnách se s elektronickými spisy pracuje zcela běžně, na soudech však dosud stále kolují takřka bezvýhradně spisy papírové. Listinné spisy však v dnešní době informačních a komunikačních technologií již nepostačují. K zajištění rychlejšího, efektivnějšího a jednoduššího oběhu soudních dokumentů je nutná i elektronizace soudních spisů. Justici však doposud chyběly potřebné legislativní úpravy, finanční prostředky, technologie i návrhy řešení. V oblasti soudnictví by

elektronické spisy měly řešit především problémy s přístupem k informacím a oběhem dat, archivační problémy a problémy se ztrátami dokumentů.

Soudní spisy mají být postupně převáděny do elektronické podoby, což usnadní práci se spisem a zároveň přinese četné úspory finančních nákladů. Zavedení elektronického dokumentu do oblasti justice má přinést zrychlení veškerých soudních postupů a zvýšit komfort všem zúčastněným. Všechny soudní dokumenty, které v budoucnu vzniknou elektronicky, budou elektronicky i šířeny. Listinné spisy budou zprocesněny technikou skenování. eSpisy budou obíhat s možností přístupu on line. Systémový dohled a správa by měly být zajištěny prostřednictvím dálkového přístupu. Má dojít k maximalizaci automatických funkcí celého systému [24].

Celý projekt eSpisu si vyžaduje legislativní a technické opatření k tomu, aby vůbec bylo možno převedení spisů do elektronické podoby a zároveň, aby mohl být zajištěn bezpečný přístup k těmto spisům všem oprávněným osobám. Realizace elektronického justičního spisu se opírá o legislativní rámec, který upravuje zaručený elektronický podpis a časové razítko, elektronické podatelny (úřady), datové schránky (občané, podniky) a zrovnoprávnění listinné a elektronické podoby dokumentů [18].

4.1.1 NÁKLADY SPOJENÉ S PAPIROVÝMI SPISY

Zavedení elektronických justičních spisů by mělo přinést značné úspory. Ušetřeny budou náklady doposud vydávané za doručování, archivaci, tisk, ověřené kopie, materiál spisů (kancelářský papír, desky, šanony) a platy některých zaměstnanců, jejichž pracovní činnost je spojena s vytvářením, správou či transportem listinných soudních spisů.

4.1.2 RYCHLOST SOUDNÍHO ŘÍZENÍ

Práce s eSpisy může velkou měrou přispět ke zrychlení soudních jednání. Zajištěn bude okamžitý přístup ke spisu prostřednictvím datové sítě téměř odkudkoliv. Stejně tak budou dostupné již uzavřené justiční spisy uložené v elektronickém archivu. Vyhledávání v textech objemných papírových spisů je obtížné a zdlouhavé. Technologie elektronického dokumentu oproti tomu umožňuje fulltextové vyhledávání. Pomocí klíčových slov lze snadno najít požadovanou pasáž z obsahu spisu. Díky elektronickému podání a doručování odpadnou časové prodlevy spojené s převozem spisů ze soudu na soud. V případě, že bude nutné zapůjčit spis k jinému soudu, nebude soudní jednání muset být automaticky zastaveno, ale spis bude jednoduše zpřístupněn na dálku.

4.1.3 ARCHIVACE SOUDNÍCH SPISŮ

Skladování papírových spisů si vyžaduje rozsáhlé archivy. Papír je materiál náchylný k poškození, proto musí být listinné spisy uloženy v dostatečně bezpečných prostorách. Vzhledem k cenné povaze obsahu některých soudních spisů musí být archivy střeženy ostrahou. Evidence a dohledávání uložených papírových spisů je značně obtížná. Elektronické spisy oproti tomu mohou být bezpečně uloženy v přehledných strukturovaných databázích a zpřístupňovány pohodlně prostřednictvím počítače. Výhodou eSpisů je také to, že je nelze používáním nijak fyzicky opotřebit.

4.1.4 ZŘÍSTUPNĚNÍ SOUDNÍCH SPISŮ

Vzhledem k povaze elektronického dokumentu lze kdykoliv vytvořit kopii soudního spisu. Je tak možné, aby se spisem pracovalo až několik instancí současně. Elektronické spisy mohou být nepřetržitě přístupné všem oprávněným orgánům bez nutnosti

spis složitě vyžadovat. Textová podoba spisů může být bez problému uchovávána a zpřístupňována společně s multimediálními přílohami. Klasické papírové soudní spisy mohou mít až 70 tisíc stran a mohou tak vážit až několik desítek kilogramů [28]. V této objemné podobě pak se spisy musí pracovat a orientovat se v nich pracovníci justice a soudci. Manipulace s takovými spisy je velice komplikovaná a náročná a jejich přepravu mezi soudy musí zajišťovat dodávky.

4.1.5 MACHINACE SE SOUDNÍMI SPISY

Papírové spisy jsou prakticky neuhlídatelné. Soudní spis mnohdy obsahuje i velmi cenné listiny (originály závětí apod.), jejichž odcizení či ztráta může pro daný případ znamenat zásadní obrat celého řízení. Často musí být soudní řízení značně prodlouženo pro nutnost rekonstrukce spisu právě kvůli chybějícím dokumentům. Ztracené dokumenty mohou být někdy dokonce nenahraditelné.

Zajištění papírových soudních spisů není dokonalé a soudy nejsou schopny krádežím a ztrátám zamezit. Neexistují oficiální evidence ani statistiky ztrát soudních spisů, ale jsou známy případy, kdy k těmto jevům došlo. Podáno je zhruba několik stížností ročně [30].

Mohou se ztrácet části spisů, spisy kompletní nebo může docházet k nějakému typu manipulace s obsahem a textem dokumentů. Spisy či jejich části mizí buď záměrně něčím přičiněním, často bývá na vině i jejich špatně provedené zaevidování.

Papírové spisy jsou uloženy ve spisovnách. Podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů „*pro nahlížení do dokumentů uložených ve spisovně nebo ve správním archivu správního orgánu nebo soudu platí obecná ustanovení o nahlížení do spisů v řízení před*

správním orgánem nebo soudem; to neplatí, jestliže dokumenty před uložením ve spisovně nebo ve správním archivu byly veřejně přístupné. Nahlížení do dokumentů obsahujících utajované skutečnosti, poskytování jejich opisů, výpisů a kopií se řídí zvláštním právním předpisem“ (zák. § 68, odst.2) [30]. Do spisů má právo nahlížet obviněný, poškozený, zúčastněná osoba (či zákonní zástupci) a jejich obhájci a zmocněnci, v některých případech i další subjekty. Tito se mohou dostavit do civilní kanceláře příslušného soudu, kde jim je spis zapůjčen. Pod dohledem vedoucího soudní kanceláře nebo jiného pověřeného zaměstnance zde mají možnost pořizovat si z obsahu spisu poznámky, výpisy či kopie.¹⁴ Dotyčný, který zde do spisu nahlíží, může nad spisem strávit dobu časově neomezenou a může tak tedy, v době kdy není dostatečně bedlivě sledován, získat příležitost k provedení nějakého druhu manipulace se spisem. Tyto případné manipulace jsou později velmi obtížně dohledatelné a chybí-li důkazy, nelze pachatele usvědčit a tedy ani následně potrestat, protože není možné prokázat integritu původního soudního podání ani případné ztráty.¹⁵ Papírové spisy se mohou ztratit i při převozu z jednoho soudu na jiný nebo při živelných pohromách¹⁶.

Zavedení elektronického spisu by mělo vyloučit úmyslné i neúmyslné machinace se soudními spisy či jejich částmi. V elektronickém spise mohou být změny prováděny pouze oprávněnými osobami, přičemž jakákoliv změna je automaticky evidována.

---

¹⁴ Instrukce Ministerstva spravedlnosti č.j. 505/2001-Org. ze dne 3. prosince 2001, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, v platném znění.

¹⁵ Díky záznamům elektronických rejstříků, které na jednotlivých soudech fungují, je však možné v případě ztráty zjistit, kdo měl spis naposled.

¹⁶ Např. povodně v srpnu roku 2002 vytopily několik archivů se soudními spisy na území ČR a způsobily tak nenávratné škody.

4.1.6 PROPOJENÍ SLOŽEK JUSTICE

Policie ČR již dnes v mnoha případech pracuje pouze s elektronickými spisy. Cílem spojeným se vznikem eSpisu je vzájemné propojení systémů mezi rezorty Ministerstva spravedlnosti (soudy, státní zastupitelství) a Ministerstva vnitra (Policie ČR), čímž by měla odpadnout nutnost kopírování, předávání a přetváření spisů, které již existují v elektronické či listinné podobě. Vytvořením jednotného elektronického spisu by mělo dojít k zefektivnění a zrychlení spolupráce mezi rezorty [21].

4.1.7 OCHRANA ELEKTRONICKÝCH SPISŮ

Dokument v elektronické podobě je velmi snadno kopírovatelný. Z tohoto důvodu je podstatné zajistit speciálními prostředky dostatečnou ochranu elektronických spisů. Tak jako lze elektronický dokument snadno vytvořit, tak je možné jej i stejně snadno smazat. Je nutné zavedení takových opatření, která umožní ochranu, zálohování a archivaci elektronických spisů. Nezbytné je řádné zabezpečení sítí, kterými elektronické dokumenty prochází tak, aby bylo zabráněno neoprávněnému přístupu k informacím a zneužití či pozměnění obsahu spisu.

Soudní spisy musí být uchovávány i několik let po jejich vystavení. Musí být proto dořešena otázka dlouhodobé archivace elektronických dokumentů tak, aby bylo možné udržet spisy v čitelné formě a stále bezpečné i za několik desítek let.

4.1.8 MOŽNÉ NEVÝHODY ELEKTRONICKÝCH SOUDNÍCH SPISŮ

Problémem při zavádění elektronických spisů na české soudy může být zvyk práce s listinami. Pro mnoho lidí může být obtížná četba textů v elektronické podobě. Soud se tak může stát místem,

kde jsou elektronické texty nákladně převáděny do listinné podoby a naopak.

Dalším problémem může být vazba elektronických dokumentů na technická zařízení. Předností papírových spisů je fakt, že jsou nezávislé na technických prostředcích, pomocí kterých vznikly. Nesou obsah, kterému každý rozumí, aniž by bylo zapotřebí nějaké technické zařízení či aplikace pro čtení.

Pracovníci justice i běžní občané nemusí být vždy pro práci se systémem eSpisu dostatečně technicky vzdělaní. Pro zaměstnance rezortu justice budou muset být organizována školení v práci s technikou, na něž bude nutné uvolnit potřebné finanční prostředky. Další výdaje bude nutno vynaložit na výpočetní techniku, zabezpečení a zasílování.

Kladem listinné podoby dokumentu je také jasně určitelná pravost a autentičnost originálu, z něhož jsou činěny kopie. U elektronického dokumentu je pravost a autentičnost dána metadaty a jejich virtuálními vlastnostmi [32]. Není možné odlišit originál od zkopírovaných verzí eDokumentu.

V případě listinných spisů jsou známy mechanismy jejich dlouhodobé archivace. Archivování elektronických dokumentů může být ovlivněno zastaráváním softwaru, hardwaru, technologií a technologických principů. Problémem může být vývoj legislativních předpisů. Technologie archivace elektronických spisů, jakožto technologie čitelnosti dat a dokladovatelnosti virtuálních vlastností dokumentů, není dosud jasná a ustálená [32].

Další obavou, která bývá spojována s elektronizací soudních spisů, je obava ze vzájemného odcizení justičního aparátu a veřejnosti. Občané nemusí mít k elektronizované formě spravedlnosti dostatečnou důvěru.

4.2 ELEKTRONICKÉ PODÁNÍ A DORUČOVÁNÍ – ePODATELNA

Dne 1. října 2007 byl spuštěn do rutinního provozu projekt elektronické podatelny rezortu justice. Tzv. ePodatelna má umožňovat komunikaci se soudy prostřednictvím internetu.

Elektronická podatelna je určena uživatelům, kteří disponují elektronickým podpisem, přičemž její funkcí je přijímání elektronických podání a odesílání elektronických dokumentů na všech soudech. Elektronická podání přijímá tato ePodatelna a distribuuje dál organizacím rezortu, přičemž ověřuje přítomnost a validitu elektronických podpisů a zajišťuje bezpečnost přenosů [33].

Zavedení systému ePodatelny by mělo výrazným způsobem urychlit a zlevnit soudní řízení. *„Příjem elektronického podání se zaručeným elektronickým podpisem zrychlí soudní řízení, protože komunikace může probíhat rychleji a nikoliv jen prostřednictvím ‚pošty‘. ePodatelna rovněž celý proces zlevní a umožní automatické použití již vyplněných údajů ve stávajících elektronických soudních rejstřících,*“ prohlásila předsedkyně Krajského soudu v Praze Věra Miřacká 20. srpna 2007 na tiskové konferenci k projektu Elektronizace justice [34].

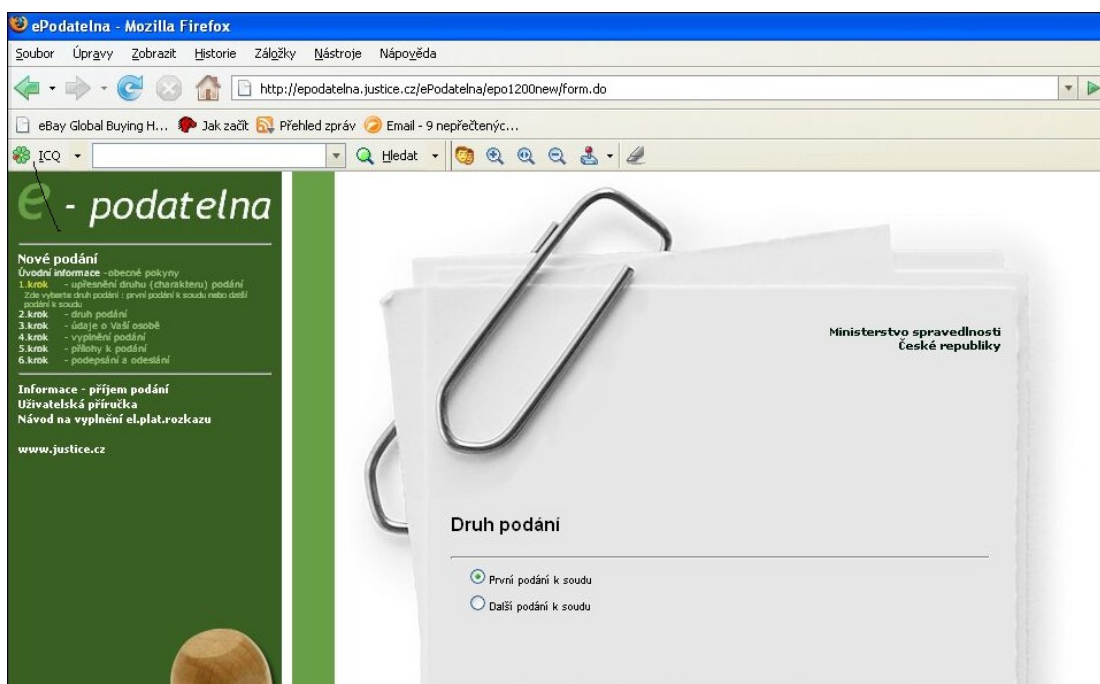
Každý orgán veřejné moci by měl elektronickou podatelnu provozovat již od 1. října 2001 na základě tehdy platného nařízení vlády č. 304/2001 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů. Dne 1. ledna 2004 pak nabylo platnosti nařízení vlády č. 495/2004 Sb., o elektronických podatelkách, ve znění pozdějších předpisů. Situace však po dlouhou dobu byla taková, že většina složek rezortu justice nebyla vybavena systémem, který by umožnil

zpracování pošty doručené elektronickou cestou s využitím zaručeného elektronického podpisu. Pošta doručená elektronicky se zpracovávala a verifikovala ručně tak, aby daná složka vyhovovala doslovnému znění zákona [21].

V roce 2002 se objevily problémy s výkladem zákona č. 226/2002 Sb., který novelizoval občanský soudní řád tak, že z ne zcela jasných důvodů byla z tohoto zákona vypuštěna možnost činit podání elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem. Zákon zde v § 42 odst.1 stanovil pouze možnost podání v elektronické podobě, pro které pak podle § 42 odst. 3 občanského soudního řádu platilo: *„Podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění“* [35]. Dle jazykového výkladu zákona tedy neexistoval rozdíl mezi podáním se zaručeným elektronickým podpisem a bez něj, obě tato podání bylo nutné do tří dnů doplnit písemně. Proti tomuto výkladu se postavil Ústavní soud, který ve svém nálezu IV. ÚS 319/05 ze dne 24. dubna 2006 interpretoval ustanovení § 42 odst. 1 a 3 občanského soudního řádu a rozhodl takto: *„Povinnost stěžovatele uvedená v ustanovení § 42 odst. 3 občanského soudního řádu, tedy písemně doplnit své elektronické podání do tří dnů, se nevztahuje na podání v elektronické podobě, jestliže je k němu připojen uznávaný elektronický podpis dle § 11 odst. 1 zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a změně některých dalších zákonů.“* [36]

Současnou vadou platné právní úpravy je fakt, že ePodatelna umožňuje činit elektronicky za pomoci zaručeného elektronického podpisu pouze samotná podání, nikoliv vyřizovat přílohy podání či platit soudní poplatky.

Pro rezort justice byla vytvořena centrální elektronická podatelna, která má zajišťovat komunikaci mezi elektronickými

podatelny jednotlivých justičních složek a centrálním

Obr. č. 1: část obrazovky s formulářem pro ePodatelnu [cit. 2008-08-16]

informačním systémem. Centrální elektronická podatelna zajišťuje příjem pošty a její následnou distribuci složkám rezortu.

Centrální ePodatelna nepodepisuje podání elektronickou značkou či zaručeným elektronickým podpisem, tak činí až jednotlivé složky rezortu při podepisování své elektronické pošty.

Aplikace ePodatelna byla vytvořena společností CCA Group a. s. a je pro uživatele přístupná z webových stránek Ministerstva spravedlnosti ČR (<http://www.justice.cz>), sekce ePodatelna. Zde je k nalezení elektronický formulář (viz. obr. č. 1), prostřednictvím kterého je možno odeslat elektronické podání. V průběhu vyplňování lze využít interaktivní nápovědy, která by měla uživatele navigovat tak, aby podání vyplnil správně a kompletně. ePodatelna přijímá datové zprávy ve formátech pdf, xls, rtf, doc, txt. Velikost všech příloh nesmí přesáhnout 10 MB. Pokud je u datové zprávy zjištěn škodlivý kód, není dále zpracovávána. Je-li možné z příchozí datové zprávy zjistit elektronickou adresu odesílatele, je na tuto adresu zasláno sdělení o přítomnosti škodlivého kódu v došlé zprávě. Odesílateli je příjem datové zprávy potvrzen elektronicky podepsaným e-mailem , pokud je doručená zpráva opatřena zaručeným elektronickým podpisem a je-li možné z této zprávy zjistit elektronickou adresu odesílatele. Součástí elektronické zprávy o potvrzení je datum a čas doručení a běžné a evidenční číslo podání přidělené ePodatelnou [37].

Takto lze prostřednictvím elektronické podatelny podat návrh na zahájení řízení nebo další podání k soudu, v případě, že soudní řízení již probíhá a je známa spisová značka. Při prvním podání k soudu si uživatel volí druh podání, který je rozdělen na soudní agendy a správu soudu.

SOUDNÍ AGENDY:

- Žaloba – občanskoprávní, správní, obchodní
- Věci týkající se nezletilých dětí – změna výše výživného, úprava styku otce s dítětem, určení otcovství a osvojení
- Výkon rozhodnutí/exekuce
- Elektronický platební rozkaz (nutnost instalace aplikace 602XML Filler, ve které se vyplňování provádí)
- Jiné podání

SPRÁVA SOUDU:

- Poskytnutí informací – žádost soudu o informaci týkající se správy soudu
- Stížnosti – stížnost na chování soudní osoby, průtahy v řízení apod.
- Jiné žádosti

Elektronické podání může být uskutečněno i prostřednictvím e-mailu. V tomto případě musí být podání zasláno přímo na adresu elektronické podatelny konkrétní organizace a musí být podepsáno platným uznávaným kvalifikovaným elektronickým podpisem. Při bezproblémovém průběhu je odesílateli zpět zasláno potvrzení o doručení podání, poté potvrzení o ověření platnosti certifikátu a následně také potvrzení o založení nové spisové značky. V případě nesrovnalostí je podatel kontaktován prostřednictvím elektronické pošty.

V budoucnu má být prostřednictvím ePodatelny umožněno podání pro obchodní a insolvenční rejstřík. V druhé polovině roku 2008 má být umožněno směřovat z centrální elektronické podatelny podání i na státní zastupitelství, nejen na soudy [37].

4.3 InfoSOUD – INFORMACE O STAVU PŘÍPADU

Projekt InfoSOUD¹⁷ má za cíl zpřístupňovat informace o stavu soudních řízení veřejnosti prostřednictvím datové sítě internet. Aplikace InfoSOUD, která byla v plném provozu pro veřejnost spuštěna dne 7. dubna 2008, je přístupná z webových stránek Ministerstva spravedlnosti (<http://www.justice.cz>), sekce InfoSOUD.

Před vznikem této aplikace InfoSOUD byli občané nuceni dotazovat se na stav řízení ústně prostřednictvím telefonátů nebo osobních návštěv na příslušných soudech. Informace byly evidovány informačním systémem ISAS – informační systém administrativy soudů. Některé údaje byly zveřejňovány na úředních deskách příslušných soudů nebo prostřednictvím internetu. Databáze jednotlivých soudů však nebyly mezi sebou propojeny, nebylo tedy možné globální vyhledávání.

V současnosti jsou všechna přírůstková data zasílána jednou denně na centrální server s úložištěm dat – Centrální evidence stavů věcí, z kterého následně čerpá systém InfoSOUD. Systém umožňuje uživateli získat veřejné informace o stavu řízení probíhajícím na kterémkoliv soudu v ČR, a to pohodlně prostřednictvím osobního počítače. Na internetu je zveřejněn seznam projednávaných věcí a výsledek soudních řízení. K dispozici je aktuální stav i historie případu. Osobní údaje o účastnících řízení však nejsou zveřejňovány. Prostřednictvím webové aplikace InfoSOUD může občan elektronicky získat informace o těchto základních událostech:

- zahájení řízení
- nařízení jednání (hlavní líčení) ve věci

---

¹⁷ Projekt Ministerstva spravedlnosti ČR InfoSOUD byl oceněn jako druhý nejzajímavější projekt za rok 2007 magazínem Egovernment v oblasti elektronizace veřejné správy v ČR [38].

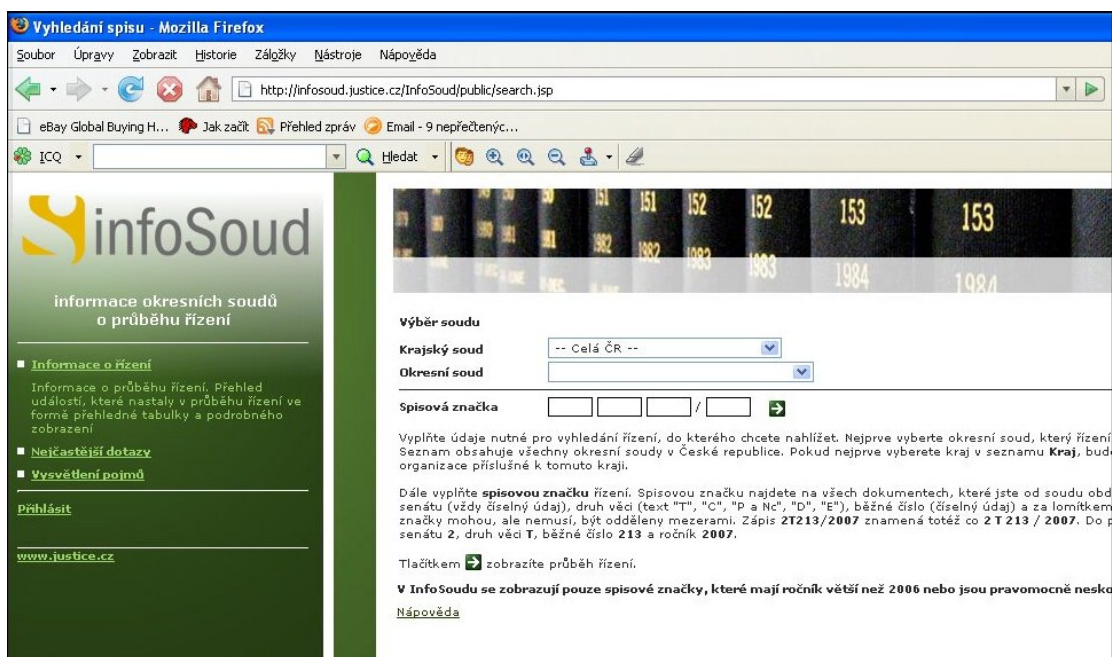
- zrušení jednání
- výsledek jednání ve věci
- vydání procesního (nemeritorního) rozhodnutí ve věci
- vydání vyřizujícího (meritorního) rozhodnutí ve věci
- podání opravného prostředku ve věci
- odeslání spisu nadřízenému soudu
- vyřízení opravného prostředku
- vrácení spisu z nadřízeného soudu
- vyřízení věci
- obživení věci
- přerušování věci
- ukončení přerušování věci
- pravomocné skončení věci
- odškrtnutí věci

Pro získání těchto informací musí zájemce vyplnit formulář (viz. obr. č. 2), který nalezne na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR. Zde nejprve zadá příslušný krajský soud, čímž bude identifikován soudní kraj a zúžen výběr okresních soudů, z nichž uživatel specifikuje okresní soud, jemuž náleží spisová značka¹⁸ konkrétního trestního, občanského nebo dědického řízení. Ke každému stavu řízení je evidováno datum události, případně další doplňující informace, jako např. jméno přiděleného notáře, datum nabytí právní moci. Webová aplikace obsahuje nápovědu včetně slovníku použitých pojmů. V InfoSOUDu je však možné zobrazit pouze řízení, která mají spisovou značku vydanou po roce 2006 nebo která jsou pravomocně neskončená.

---

¹⁸ Spisová značka se skládá ze čtyř částí: číselný údaj označující číslo senátu, písmeno nebo kombinace písmen označující druh věci, číselný údaj označující běžné číslo, číselný údaj za lomítkem.

Obr. č. 2: Část obrazovky s formulářem pro vyhledávání v aplikaci InfoSOUND [cit. 2008-8-16]

4.4 INFORMACE O JEDNÁNÍCH V SOUDNÍCH SÍNÍCH

V současné době probíhá ověřovací provoz projektu, který si klade za cíl zpřístupnit a aktualizovat informace o jednotlivých soudních jednáních v jednacích síních prostřednictvím internetu. Již nebude nutné vyhledávat informace denně vyvěšované u jednacích síní soudů, ale bude je možné získat z pohodlí domova prostřednictvím internetu. Na webových stránkách jednotlivých soudů by mělo být umožněno sledovat on line plán soudních jednání včetně seznamu projednávaných věcí podle jednacích síní. Projekt má přinést výhody především účastníkům řízení [21].

4.5 INSOLVENČNÍ REJSTŘÍK

Od ledna roku 2008 je účinný zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), který nahradil zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání [39]. Zákon řeší postavení dlužníků a věřitelů a způsoby jejich vzájemného vypořádání. Tím, že byl tento reformní zákon schválen, přijala Česká republika úpravu úpadkového práva konstruovanou na standardech ekonomicky vyspělých zemí.

Jádrem insolvenčního zákona je především zavedení nového informačního systému veřejné správy – Insolvenčního rejstříku (ISIR), který byl zprovozněn na všech insolvenčních soudech¹⁹ dne 1. ledna 2008 a je veden Ministerstvem spravedlnosti ČR. Informační systém je po technické stránce zajišťován firmou ICZ a. s., která byla pro tento účel vybrána na základě veřejného výběrového řízení.

---

¹⁹ Tedy na všech osmi krajských soudech, dvou soudech odvolacích a na Nejvyšším soudu.

Jedná se o rejstřík, který je (s výjimkou určitých zákonem stanovených údajů) veřejně přístupný, každý tak má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj kopie či výpisy (zák. § 419 odst 3) [39]. Prostřednictvím tohoto informačního systému jsou zpřístupňovány veškeré důležité údaje o insolvenčním řízení²⁰. Insolvenční rejstřík obsahuje: „*Seznam insolvenčních správců, seznam dlužníků a insolvenční spisy. Pro každého dlužníka se vede jeden insolvenční spis*“. (zák. § 419 [2]) [39]. Rejstřík funguje v insolvenčním řízení jako elektronický soudní spis pro danou insolvenční kauzu. Informační systém vykonává pro uživatele činnosti související s vyřizováním insolvenčního spisu, dále spravuje index insolvenčních správců, zveřejňuje informace o probíhajících řízeních a bezpečně zpřístupňuje publikované informace prostřednictvím internetu [2!].

V insolvenčním rejstříku lze také, dle nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení, nalézt základní informace o nejdůležitějších insolvenčních řízeních probíhajících ve státech EU.

Kromě funkce informační plní insolvenční rejstřík zčásti i funkci doručovací, hraje totiž roli média při doručování písemností. Insolvenční zákon stanovuje, „*že se písemnost doručuje vyvěšením na úřední desce soudu a současným zveřejněním v insolvenčním rejstříku* (zák. § 424 {1}) [39].

Tím, že jsou soudní rozhodnutí v insolvenčních řízeních (až na zákonem dané výjimky) doručovány pouze elektronicky, nikoliv písemně poštou, jako tomu bylo dříve, dochází k značnému zrychlení a zlevnění celého insolvenčního řízení. Účastníci řízení by si však ve vlastním zájmu měli vyhledávat aktuální informace

---

²⁰ Insolvenční řízení je podle formulace zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): „Soudní řízení, jehož předmětem je dlužníkuv úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení“ (zák. § 2 písm. a).

o probíhajících řízeních, což na ně přenáší větší odpovědnost než tomu bylo dříve.

Prostřednictvím insolvenčního rejstříku je také možné získat formuláře pro insolvenční řízení, a to konkrétně přihlášku pohledávky, návrh na povolení oddlužení, hlasovací lístek, hlasovací lístek o způsobu oddlužení, hlasovací lístek o přijetí reorganizačního plánu. Insolvenční rejstřík neslouží k podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení, v insolvenčním rejstříku proto není žádný formulář pro tento účel.

Insolvenční rejstřík je přístupný v kteroukoliv denní dobu bezplatně a bez jakékoliv předchozí registrace buď na internetové adrese (<https://isir.justice.cz>) (viz. obr. č. 3) nebo přes webové stránky Ministerstva spravedlnosti ČR (<http://www.justice.cz>), dále je pak možné jej spustit přes webové stránky věnované insolvenčnímu právu (<http://www.insolvencnizakon.cz>).

ISIR - Insolvenční rejstřík (U1.0.0.3) - Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazit Historie Záložky Nástroje Nápořádá

https://isir.justice.cz/isir/common/index.do

eBay Global Buying H... Jak začít Přehled zpráv Email - 9 nepřetčenýc...

ICQ obchodní zákoník

insolvenční rejstřík

V insolvenčním rejstříku lze vyhledat pouze dlužníky, proti kterým bylo zahájeno insolvenční řízení po 1. lednu 2008. Dlužníky, proti kterým bylo zahájeno konkursní či vyrovnací řízení před 1. lednem 2008, lze vyhledat v Evidenci úpadců

Příjmení/název

Jméno fyzické osoby

IČ

Datum narození

Rodné číslo fyzické osoby

Obec

Spisová značka INS /

vedená u

Obr. č. 3: Část obrazovky s formulářem pro vyhledávání v insolvenčním rejstříku [cit. 2008-8-16]

Tím, že je rejstřík přístupný všem občanům bez ohledu na to, je-li dotyčný účasten řízení, je zajištěna maximální míra publicity

údajů. Zároveň je oproti předchozím úpravám konkurzního práva významně zvýšena transparentnost řízení díky tomu, že rejstřík zveřejňuje všechny důležité informace o průběhu insolvenčního řízení [40].

V informačním systému insolvenčního rejstříku je možné vyhledávat podle:

PŘÍJMENÍ/ NÁZVU – dlužníci budou zobrazeni podle příjmení u fyzických osob nebo podle názvu u osob právnických

JMÉNA FYZICKÉ OSOBY – pro upřesnění je možné dodat křestní jméno fyzické osoby

IČ – dlužící firmy nebo podnikatele je možné vyhledat pomocí jejich identifikačního čísla

DATA NAROZENÍ – dlužící fyzické osoby lze zobrazit podle jejich data narození

RODNÉHO ČÍSLA – dlužící fyzické osoby lze vyhledat podle jejich rodného čísla

OBCE – umožňuje zobrazit dlužníky podle místa jejich sídla či bydliště

SPISOVÉ ZNAČKY – při vyhledávání se lze orientovat za pomoci spisové značky. Kombinace písmen na začátku spisové značky označuje soud, který ve věci rozhoduje, první číslo spisové značky identifikuje soudní oddělení, které věc rozhoduje, zkratka INS označuje příslušnost k insolvenčnímu řízení, následuje pořadové číslo konkrétního insolvenčního řízení (v daný rok jedinečné) a ročník řízení.²¹

Kategorie **VEDENÁ U** – umožňuje zúžit okruh insolvenčních řízení na ta, která jsou vedena u určitého insolvenčního soudu.

STAVU ŘÍZENÍ – umožňuje zobrazit insolvenční řízení podle stádií, v nichž se řízení nachází. Hledání je však nutné omezit časovým obdobím, ve kterém je řízení hledáno, toto období nesmí přesáhnout 14 dní.

---

²¹ Např. KSBR 39 INS 4/2008.

AKCE – je možné vyhledávat podle akcí, které byly v insolvenčním řízení učiněny. Hledání je však nutné omezit časovým obdobím, které nesmí přesáhnout 14 dní.

PŘÍJMENÍ INSOLVENČNÍHO SPRÁVCE – je možné vyhledat insolvenční řízení, která jsou přiřazena konkrétním insolvenčním správcům

V informačním systému však není možné vyhledat řízení, která byla zahájena před koncem roku 2007, tedy ta podléhající starší právní úpravě. Dlužníky, proti kterým bylo zahájeno řízení před 1. lednem roku 2008, je možné vyhledat v Centrální evidenci úpadců, která zveřejňuje informace o řízeních podléhajících zákonu o konkurzu a vyrovnání. Databáze evidence úpadců funguje i po 1. lednu 2008 a je aktualizována údaji z dosud neskončených řízení, která probíhají dle starší úpravy zákona. Informace o nových řízeních jsou však uváděny již pouze v insolvenčním rejstříku. Oba systémy zatím fungují souběžně, ale do budoucna se počítá s úplným nahrazením Centrální evidence úpadců insolvenčním rejstříkem.

Do informačního systému evidence úpadců je možné vstoupit přes internetové stránky Ministerstva spravedlnosti ČR (<http://www.justice.cz>), sekce Evidence úpadců.

Jak již bylo uvedeno, v insolvenčním spisu k jednotlivým případům lze najít i dokumentaci týkající se daného insolvenčního řízení. Není možné zde nalézt pouze „podání či jiné písemnosti, které podléhají utajení podle zvláštního právního předpisu (zák. § 423). Dokumentaci, která je v insolvenčním rejstříku zveřejněna, lze rozdělit do 4 kategorií:

ŘÍZENÍ DO ÚPADKU – insolvenční návrh, jeho přílohy, vyhláška o zahájení insolvenčního řízení, usnesení soudu, související pokyny a úřední záznamy

ŘÍZENÍ PO ÚPADKU – dokumenty týkající se probíhajícího insolvenčního řízení

INCIDENČNÍ SPORY – dokumenty týkající se vylučovacích žalob a jiných incidenčních sporů související s daným insolvenčním řízením

PŘIHLÁŠKY – přihlášky věřitelů vůči dlužníkovi v insolvenčním řízení

Dokumenty jsou zveřejňovány ve formátu PDF v insolvenčním rejstříku ihned po jejich doručení a schválení.

Ministerstvem spravedlnosti je provozována také bezplatná veřejná webová služba – ISIR WS, která umožňuje automatickou komunikaci a výměnu dat z aplikace insolvenčního rejstříku s jinými aplikacemi přes internet. Údaje, které jsou poskytované webovou službou jsou shodné s daty, která jsou dostupná při interaktivním prohlížení insolvenčního rejstříku. Údaje jsou určeny pro strojové zpracování [41].

Insolvenční řízení se zahajuje návrhem, který může podat dlužník nebo jeho věřitel (soud sám od sebe řízení zahájit nemůže). Jedná-li se o hrozící úpadek, může být návrh podán pouze dlužníkem. Insolvenční řízení je započato v den, kdy insolvenční návrh dojde příslušnému soudu, a to konkrétně zveřejněním vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku. Návrh může být podán buď písemně, nebo elektronicky. Elektronické podání insolvenčního návrhu si vyžaduje zaručený elektronický podpis a musí být zasláno přímo na elektronickou adresu soudu. Podání návrhu není službou insolvenčního rejstříku.

System insolvenčního rejstříku má napomoci především zrychlení a zefektivnění přenosu informací o insolvenčním řízení. V rámci tohoto informačního systému je možné přistupovat k informacím 24 hodin denně.

V roce 2008 probíhá ověřování a validace provozu tohoto systému [27].

4.6 ÚŘEDNÍ DESKY SOUDŮ NA INTERNETU

Elektronická úřední deska představuje jakési veřejně přístupné úložiště dokumentů na internetu. Přes elektronickou desku je možné zpřístupňovat on line veškeré údaje, které je nutno zveřejňovat ze zákona.

Dne 1. ledna 2000 nabyl právní účinnosti zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, který zavedl povinnost všem státním orgánům, orgánům územní samosprávy a veřejným institucím hospodařícím s veřejnými prostředky zveřejňovat určité údaje také způsobem umožňujícím dálkový přístup (zák. § 5, odst. 2) [5]. Na základě tohoto ustanovení se elektronická úřední deska stala nedílnou součástí internetových stránek každého soudu. Elektronické úřední desky mají plnit obdobnou funkci jako klasické úřední desky – obvykle umístěné v přízemích soudních budov – tedy mají zveřejňovat určená rozhodnutí soudu, vyhlášky a úřední sdělení.

V současnosti je však situace taková, že úřední desky umístěné na webových stránkách jednotlivých soudů zdaleka nezveřejňují veškeré informace způsobem, který předpokládá zákon a také příslušné vyhlášky.

Elektronická úřední deska představuje informační systém, který je konstruován tak, aby byla vyloučena jakákoliv neoprávněná manipulace s vyvěšenými písemnostmi. Zpravidla uvádí úplný text písemností uveřejňovaných na klasické úřední desce. Tento text však může být pouze přepisem originální písemnosti, nemusí se jednat o přímou ověřenou kopii. Originalita je v tomto případě zabezpečena např. uzamčením textu pro četní. Zveřejněné dokumenty pak musí být vždy označeny datem²² svého vyvěšení na dané úřední desce [42].

---

²² Časové údaje, tedy čas vyvěšení a čas odstranění dokumentu jsou odvozovány od časů platných pro neelektronickou úřední desku.

Úřední deska má kromě funkce informační i funkci doručovací. Podle § 42 odst. 4 zákona 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů: „*Je-li zřejmé, že doručování osobám zúčastněným na řízení bude neúměrně zdlouhavé, nákladné, administrativně náročné anebo nemožné, zejména pro jejich velký počet nebo proto, že je nelze jednotlivě určit, lze jim na základě opatření předsedy senátu doručit vyvěšením rozhodnutí nebo jiné písemnosti na úřední desce soudu*“ [42]. Na úřední desce soud vyhledává rozsudky vyvěšením jejich zkráceného písemného vyhotovení, pokud jsou při vyhledávání rozsudku přítomny pouze soudní osoby (§ 49 odst. 11 zák.č.150/2002 Sb., soudní řád správní).

Dokumenty jsou z elektronické desky snímány zpravidla po 15 dnech od jejich vyvěšení. Písemnosti jsou považovány za doručené okamžikem jejich sejmutí z desky.

Soudy prostřednictvím úředních desek zveřejňují velké množství podstatných rozhodnutí, proto je i dálkový přístup k tomuto úložišti nejen pro účastníky soudních řízení velmi důležitý.

Ministerstvo spravedlnosti pracuje na sjednocení postupu jednotlivých soudů při vedení elektronických úředních desek tak, aby mohly být informace stanovené zákonem plně zveřejněny přehledným a jednotným způsobem s možností pokročilého vyhledávání v dokumentech. Elektronické úřední desky mají být na všech soudech v plném a optimálním provozu v průběhu druhé poloviny roku 2008. Zároveň se do budoucna počítá se zřízením elektronických kiosků v budovách soudů tak, aby bylo možné udržovat úřední desky pouze v elektronické formě [21].

4.7 ELEKTRONICKÉ PLATEBNÍ ROZKAZY

Od 1. července roku 2008 je zavedena nová služba Ministerstva spravedlnosti ČR – elektronický platební rozkaz (ePlatební rozkaz). Tato služba umožňuje podat návrh na vydání platebního rozkazu elektronickou formou. Pro zavedení tohoto systému se ministerstvo rozhodlo z důvodu stálého nárůstu tzv. nesporných pohledávek, jakými jsou koncesionářské poplatky, pokuty či nezaplacené účty za nájem a energie. Ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil uvedl důvody vzniku ePodatelny takto: *„S rostoucím zadlužováním domácností a zvyšujícím se objemem rizikových úvěrů roste počet pohledávek, které soudy administrativně zahlcují. Například v roce 2007 musely okresní soudy vyřídit 386 973 návrhů na vydání platebních rozkazů, což bylo o 87 150 návrhů více než v roce 2003. Elektronický platební rozkaz pomůže snížit tuto narůstající zátěž, čímž se zrychlí a zefektivní práce soudů“* [44].

Institut elektronického platebního rozkazu je zaveden novelou občanského soudního řádu, zákon č. 123/2008 Sb. s účinností od 1. července 2008.

Elektronický platební rozkaz má ve sporech o peněžité pohledávky významně urychlit rozhodovací proces. *„Zkrácené řízení probíhá bez jednání, dokazování a slyšení žalovaného“* [45]. Má dojít k odbřemenění soudů, snížení nákladů a zvýšení komfortu všech účastníků.

Podání probíhá prostřednictvím ePodatelny. Žalobce nalezne na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR (<http://www.justice.cz>), v sekci ePodatelna elektronický formulář pro Elektronický platební rozkaz, který vyplní, podepíše zaručeným elektronickým podpisem a odešle soudu. K vyplnění formuláře je nutná instalace aplikace 602XML Filler, která je volně ke stažení.

Tato aplikace následně při vyplňování komunikuje se serverem ePodatelny [37].

Žalobce může požadovat peněžité plnění částky až do výše jednoho milionu Kč. Pokud žalobce splní všechny náležitosti (správně vyplní formulář, zaplatí soudní poplatek) a je-li znám pobyt žalovaného, může být soudem vydán elektronický platební rozkaz. V tomto rozkazu soud žalovanému uloží, aby do 15 dnů od jeho doručení zaplatil žalobci pohledávku a náklady na řízení, nebo aby ve stejné časové lhůtě podal u soudu odpor proti tomuto rozhodnutí. Není-li podán odpor, má elektronický platební rozkaz účinky pravomocného rozsudku. V případě, že odpor podán bude, zruší se elektronický platební rozkaz a soud nařídí jednání [37].

Do doby zřízení povinných datových schránek bude elektronický platební rozkaz zasílán prioritně v papírové formě, nebude-li vyžadováno jinak.

Spuštěním aplikace elektronického platebního rozkazu byla ukončena první etapa celého projektu, která je zaměřená především na občana. Následovat mají ještě další dvě fáze tohoto projektu. Druhá etapa má být věnována podpoře práce soudů. Mělo by být docíleno provázanosti systému elektronického platebního rozkazu s informačními systémy soudů. Třetí fáze projektu by se měla zaměřit na další rozvoj systému, prostřednictvím něhož by v budoucnu mělo být možné učinit hromadné podání či uhradit dlužnou částku. Celý projekt by měl být završen v dubnu roku 2009 [21].

4.8 REJSTŘÍKY

4.8.1 OBCHODNÍ REJSTŘÍK: VÝPISY

Obchodní rejstřík je podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku „*veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje týkající se podnikatelů, popřípadě jiných osob*

(nebo organizačních složek podniků těchto osob), o nichž to stanoví zvláštní zákon“ (§ 27 zák. odst. 1) [46]. Obchodní rejstřík funguje na tzv. principu publicity, což znamená, že „je každému přístupný. Každý do něj může nahlížet a pořizovat si z něj kopie či výpisy“ (§ 28 zák. odst. 1) [46].

Evidence obchodního rejstříku je již od roku 1995 vedena v elektronické podobě systémem ISOR²³– Informační systém obchodního rejstříku u všech rejstříkových soudů²⁴. Prostřednictvím datové sítě internet byla tato databáze obchodního rejstříku bezplatně zpřístupněna 15. září 1997. Dnes jsou údaje obchodního rejstříku oficiálně zveřejněny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR (<http://www.justice.cz>). Tyto údaje získané prostřednictvím internetu však mají pouze informační charakter, nemají povahu úřední listiny.

Do budoucna však ministerstvo spravedlnosti počítá s tím, že žadatelům bude prostřednictvím internetu poskytovat výpisy ve formátu PDF potvrzené zaručeným elektronickým podpisem. Výpisy z evidence mají být rovněž poskytovány ve formátu XML. Uživatelé tak budou moci ověřovat správnost údajů ve své databázi s údaji obchodního rejstříku [41].

Součástí obchodního rejstříku je sbírka listin, která je vedena ke každému zapsanému subjektu. Podnikatelé mají povinnost do sbírky listin ukládat některé listiny, které se pak stávají veřejně přístupnými (společenská smlouva, výroční zprávy, podpisové vzory jednajících osob apod.). Od roku 2005 se sbírka listin začala digitalizovat a dokumenty postupně zpřístupňovat ve formě PDF na internetu.

---

²³ ISOR – Informační Systém Obchodního Rejstříku slouží pro evidenci a vyřizování agendy obchodních rejstříků. Pomocí této aplikace jsou prováděny všechny zápisy do databáze. Aplikace umožňuje vyhotovovat výpisy a úplné výpisy z databází a zároveň zabezpečuje vedení veškerých podání v této agendě a vedení evidence materiálů, které jsou uloženy ve sbírce listin.

²⁴ Městský soud v Praze, Krajský soud v Českých Budějovicích, Krajský soud v Plzni, Krajský soud v Ústí nad Labem, Krajský soud v Hradci Králové, Krajský soud v Brně a Krajský soud v Ostravě.

Od 1. ledna 2007 jsou ověřené výpisy z evidence obchodního rejstříku poskytovány osobám a orgánům veřejné správy i jinými vybranými složkami rezortu, než jenom organizacemi, které tato data uchovávají. Od tohoto data vydávají ověřené výpisy z celé evidence obchodního rejstříku všechny rejstříkové soudy v České republice.

Dne 1. ledna 2008 byla zavedena služba poskytování výpisů z obchodního rejstříku všemi kontaktními místy sítě Czech POINT. Přes systém Czech POINT může získat ověřený výpis z obchodního rejstříku i anonymní žadatel na základě znalosti základních identifikačních údajů o společnosti (nejlépe IČ či úplný obchodní název společnosti).

Výše poplatku za vydání výpisu z obchodního rejstříku je stanovena na 100 Kč za první stranu a 40 Kč za každou další stranu.

V červenci roku 2008 byl do provozu uveden i tzv. Czech POINT e-shop, který funguje na principu jednoduchého webového formuláře, prostřednictvím kterého je možné objednat ověřený výpis z obchodního rejstříku přímo z osobního počítače. Česká pošta dodá takto objednaný výpis do tří dnů od přijetí objednávky a za balné a expedici je účtována částka 70 Kč.

4.8.2 OBCHODNÍ REJSTŘÍK: FORMULÁŘE

Dne 1. července 2005 nabyla účinnosti novela obchodního zákoníku, zákon č. 216/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 189/1994 Sb., o vyšších soudních úřednících, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon zavedl do našeho právního řádu novinku v podobě formulářů pro zápis do obchodního rejstříku. Při podávání návrhu na zápis do obchodního rejstříku, stejně jako při zápisu změn nebo výmazu již zapsaných údajů, je nutné použití speciálních závazného formuláře, který je zapotřebí doplnit listinami dokládajícími skutečnosti, jež mají být do rejstříku zapsány, a listinami, které se zařazují do sbírky listin. Návrh musí být podán na tomto předepsaném formuláři spolu s připojeným úředně ověřeným podpisem. (zák. § 32) [46]. Podobu formulářů upravuje navazující vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 250/2005 Sb. (vyhláška o závazných formulářích na podávání návrhu na zápis do obchodního rejstříku).

Elektronické formuláře pro tyto účely vydalo Ministerstvo spravedlnosti a zpřístupňuje je prostřednictvím svých webových stránek (<http://www.justice.cz>) v sekci Obchodní rejstřík.

Formuláře byly již v této době uzpůsobeny k elektronickému podepsání, avšak platilo sporné ustanovení § 42 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů elektronické podání do tří dnů doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění.

Dne 1. ledna 2007 nabyl platnosti § 33 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, kterým byla do českého právního řádu implementována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/58/ES ze dne 15. července 2003. Od tohoto data platí: „1) *Návrh na zápis lze podat v listinné nebo elektronické podobě; to platí obdobně pro dokládání listin prokazujících skutečnosti uvedené v návrhu a listin zakládajících do sbírky listin. 2) Návrhy v elektronické podobě může podávat pouze osoba podepsaná uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu*“ (zák. § 33 odst. 1, 2) [46]. Na základě tohoto předpisu tak bylo umožněno návrh na zápis, spolu s listinami prokazujícími uvedené skutečnosti, podat

v elektronické podobě, bude-li návrhovatelem podepsán uznávaným elektronickým podpisem. Právním předpisem však nebyly upraveny náležitosti elektronické podoby předkládaných příloh, což fakticky znemožnilo podávání návrhu na zápis s přílohami v elektronické podobě. Právní úprava totiž nereflektovala charakter listin předkládaných jako přílohy [47].

S účinností od 1. ledna 2007 nabyla platnosti vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 562/2006 Sb. (kterou se stanoví způsob převedení listin do elektronické podoby, způsob nakládání s převedenými listinami a obligatorní elektronická podoba listin). S nabytím účinnosti této vyhlášky se listiny, které se zakládají do sbírky listin obchodního rejstříku, mohou podávat pouze v elektronické formě, a to ve formátu PDF. Takovéto listiny lze zaslat rejstříkovému soudu elektronickou poštou, nebo je předložit na datovém nosiči CD-R. Návrhy, listinné i elektronické, jsou až na výjimky uchovávány pouze v elektronické podobě. Listinná podání jsou převáděna do elektronické podoby, listiny jsou poté uchovávány po dobu šesti měsíců ode dne digitalizace, než jsou skartovány [47].

Vyhláška však neodstranila povinnost předkládat v listinné podobě dokumenty, které se zakládají do sbírky listin a současně prokazují skutečnosti zapisované do obchodního rejstříku (tedy rozhodnutí o volbě nebo jmenování do statutárního orgánu, smlouvy o zastavení obchodních podílů, o převodu podílů a další). V digitalizované podobě se zakládají pouze listiny, kterými se nedokládají skutečnosti uvedené v návrhu na zápis, změnu nebo výmaz v obchodním rejstříku (tedy výroční zprávy, účetní uzávěrky, zprávy o vztazích mezi propojovanými osobami a další) [48].

Předkladatel návrhu v elektronické podobě se tak kvůli platným předpisům nevyhne povinnosti doručení některých dokumentů na soud v papírové podobě. Navíc listiny, které jsou

předkládány ve formě PDF dokumentu, jehož velikost je větší než 8 MB, je nutno předat na CD-R médiu, tedy nikoliv formou ePodání [48].

Do budoucna tedy musí být upraveny stávající předpisy, aby bylo možné zasílat formuláře včetně všech příloh elektronicky.

Elektronické formuláře jsou připraveny ve formátu ZFO, s nutností instalace aplikace 602XML Filler od firmy Software602 a. s. Formuláře je možné vyplňovat pouze off line, přičemž je však možné využívat kontextové nápovědy a datových kontrol. Vyplněné formuláře mohou být uloženy ve formě PDF, elektronicky podepsány nebo vytištěny na papír. Na webových stránkách je možné nalézt i formulář pro výmaz z obchodního rejstříku.

Ministerstvo spravedlnosti plánuje do konce roku 2008 zavést nové elektronické interaktivní formuláře pro podání na provedení změny v zápise s využitím zaručeného elektronického podpisu (včetně možnosti příloh). Tyto formuláře bude možné vyplňovat on line. Formuláře budou schopny přímo interaktivně komunikovat s evidencí obchodního rejstříku, čímž se celý proces zjednoduší [48]. Formuláře jsou připravovány firmou Asseco Czech Republic, a. s.

Podání do obchodního rejstříku bude v budoucnu možné pomocí elektronické podatelny.

4.8.3 REJSTŘÍK TRESTŮ

Podle zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů vede tento rejstřík „*evidenci osob pravomocně odsouzených soudy v trestním řízení a dále evidenci jiných významných skutečností pro trestní řízení, pokud tak stanoví tento nebo jiný zákon. Údaje z evidence slouží pro potřebu trestního nebo správního řízení a k prokazování bezúhonnosti*“ (zák. § 2 odst. 1) [49].

Pro poskytování výpisů z Rejstříku trestů, jakožto neveřejné evidence, která obsahuje zákonem chráněné osobní údaje, platí zvláštní pravidla. Podle §11a odst. 1 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, je možné vydat výpis z evidence tohoto rejstříku osobě, které se výpis týká, a to pouze na základě písemné žádosti. Žádosti jsou pověřeným úřadem archivovány[49]. Za vydání jednorázového výpisu z rejstříku trestů zaplatí žadatel částku 50 Kč jako správní poplatek.

Během roku 2007 byl zahájen provoz poboček Rejstříku trestů u některých krajských soudů. Na těchto pobočkách jsou vyřizovány žádosti o výpisy z trestního rejstříku pro potřeby fyzických osob. V současné době fungují tyto pobočky Rejstříku trestů v Brně, Karlových Varech, Ostravě a Plzni. Postupně mají být tyto pobočky zřizovány u dalších soudů a na místech Czech POINT.

Výpisy z Rejstříku trestů jsou prostřednictvím projektu Czech POINT od 1. ledna 2008 poskytovány na městských úřadech, magistrátech, obecních úřadech a od 1.července 2008 nově i na pobočkách České pošty.

System Czech POINT mohou využít také vybrané orgány veřejné moci, které podle zákona č. 124/2008 Sb. mají oprávnění žádat výpis z Rejstříku trestů a nevyužijí k tomu elektronickou komunikaci přímo s Rejstříkem trestů. (tzv. vnitřní Czech POINT).

Od 22. února 2008 mohou držitelé kvalifikovaného elektronického podpisu podat žádost o vydání výpisu z rejstříku trestů prostřednictvím elektronické podatelny Rejstříku trestů (<http://epodatelna.rejtr.justice.cz>). Na základě této žádosti jim při splnění všech náležitostí bude vydán elektronický výpis ověřený elektronickou značkou.

Dne 1. července 2008 nabyl účinnosti zákon č. 124/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 269/2007 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony [50]. Podle této novely získávají vybrané orgány veřejné moci (centrální orgány, krajské

úřady, magistráty, městské úřady, úřady městských částí) oprávnění získat výpis nebo opis z rejstříku trestů v elektronické podobě dálkovým přístupem prostřednictvím elektronické podatelny Rejstříku trestů. Podmínkou této komunikace je, aby pověřeni zaměstnanci příslušného orgánu byli vybaveni osobním zaměstnaneckým kvalifikovaným certifikátem (obsahuje: jméno zaměstnavatele, označení orgánu, označení organizačního útvaru, zařazení zaměstnance) a kvalifikovaným systémovým certifikátem (obsahuje: jméno organizace, organizační útvar, označení informačního systému).

4.8.4 Czech POINT A VÝPISY Z REJSTŘÍKŮ

Vládní projekt Czech POINT poprvé představil na tiskové konferenci Úřadu městské části Prahy 13 konané 22. června 2005 tehdejší stínový ministr vnitra Ivan Langer. Projekt vznikl ve spolupráci ministerstva vnitra s nevládní iniciativou eSTAT.cz – efektivní stát [51].

Cílem projektu Czech POINT je postupné odstranění zbytečné byrokracie ve vztahu občana k veřejné správě. Označení Czech POINT neboli Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál nesou pracoviště vybavená těmito terminály, která mají sloužit jako asistovaná místa výkonu veřejné správy. Skrze tato univerzální místa má probíhat většina komunikace občana se státem. Prostřednictvím Czech POINTů by mělo být možné získat a ověřit data z veřejných i neveřejných informačních systémů, úředně ověřit listiny a dokumenty, převést písemné dokumenty do elektronické podoby a naopak elektronické dokumenty do podoby listinné, získat informace o průběhu správních řízení ve vztahu k občanovi, podat podání pro zahájení řízení správních orgánů [51].

Projekt má přinést zjednodušení komunikace občanů se státem tím, že bude zredukováno množství úřadů, které jsou občané

nuceni navštívit při vyřizování problémů. Lidé tak budou moci získat potřebné dokumenty, informace, údaje a služby na jediném místě, které k tomu bude dostatečně technicky a administrativně vybaveno. Podle zákona č. 269/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony jako pověřené orgány neboli kontaktní místa Czech POINTu fungují od 1. ledna 2008 notáři, krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady stanovené vyhláškou, zastupitelské úřady stanovené vyhláškou, Hospodářská komora ČR a Česká pošta a. s.

Síť kontaktních míst Czech POINT se rozrůstá také do zahraničí. V současné době existuje toto kontaktní místo na velvyslanectví ČR v Berlíně, Bratislavě, Tel Avivu, Varšavě, Vídni, Washingtonu a na generálním konzulátu v Drážďanech. Na spolupráci s dalšími zastupitelskými úřady ČR v zahraničí se pracuje [51].

Prostřednictvím pověřených úřadů Czech POINT jsou zpřístupňovány výpisy z Rejstříku trestů, obchodního a živnostenského rejstříku a z katastru nemovitostí. Do konce roku 2008 mají být zpřístupněny výpisy z insolvenčního rejstříku a InfoSoudu.

V konečné fázi projektu Czech POINT by pak mělo být možné vyřízení veškerých záležitostí občana z domova prostřednictvím internetu (tzv. internetová samoobsluha).

4.9 EVIDENCE ROZHODNUTÍ SOUDŮ (JUDIKATURA)

V České republice zatím neexistuje jednotný systém elektronické evidence soudní judikatury, který by obsahoval rozhodnutí všech českých soudů. V rámci projektu elektronizace justice je usilováno o zavedení takového systému zveřejňování

judikatury, do kterého by byly zapojeny nejprve vyšší a postupně i nižší soudy. Systém by měl zajišťovat okamžitou dostupnost judikatury pro soudce, advokáty a odbornou veřejnost [21].

V anonymizované podobě by judikatura měla být dostupná široké veřejnosti prostřednictvím internetu. Soudci by se díky elektronického systému judikatury mohli seznamovat s rozhodnutími svých kolegů, což by mělo napomoci tomu, aby se soudní rozhodnutí v obdobných případech nelišila. Občané se budou moci seznámit s výsledky práce soudců a budou tak moci předvídat rozhodnutí soudů v kauzách, jež se jí mohou potenciálně týkat [18].

V současnosti je sběr rozhodnutí soudů zajištěn informačním systémem provozovaným na všech krajských a vrchních soudech. Informace jsou zveřejňovány na extranetu justice, tedy pouze oprávněným osobám. Do tohoto systému však není zapojen Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud a také Ústavní soud (který ovšem nespadá pod Ministerstvo spravedlnosti ČR). Tyto důležité soudy poslední instance však již zveřejňují svoji judikaturu na internetu. V poslední době začínají i některé nižší obecné soudy zpřístupňovat výběry ze své judikatury na internetu v elektronické podobě.

Nejvyšší soud elektronicky zveřejňuje všechna rozhodnutí v anonymizované formě prostřednictvím svých vlastních webových stránek (<http://www.nsoud.cz/rozhod.php>). Řízení se vyhledávají

NEJVYŠŠÍ SOUD ČR

rozhodnutí NS

Všechna rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou v plném znění uveřejňována na těchto internetových stránkách Nejvyššího soudu. Rozhodnutí jsou anonymizována a nejsou po provedení anonymizace opětovně formátována. Nejvýznamnější trestní rozhodnutí, jakož i právní věty z civilních rozhodnutí jsou též vydávány, včetně věcného a paragrafového rejstříku, nakladatelstvím C.H.BECK v publikaci Soubor trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu a v publikaci Soubor civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu.

Postup pro vyhledávání rozhodnutí NS je k [dispozici zde](#).

♦ Do položky vyhledat se zadává spisová značka (dále jen sp. zn.) ve tvaru [senát] [agenda] [číslo sp. zn.]/[rok] (např. 20 Cdo 4000/2003). Při zadávání sp. zn. **je zapotřebí dodržovat mezery**. Vyhledávač nerozlišuje velká a malá písmena např. Cdo = CDO = cdo = ...

vyhledat: --všechny--

týden: až

druh: seznam *.zip

Databáze nyní obsahuje celkem 43370 rozhodnutí NS.

Obr. 4: Formulář pro vyhledávání v rozhodnutí Nejvyššího soudu [cit. 2008-8-16]

zadáním spisové značky případu, přičemž je nutné dbát na dodržování mezer ve značce (viz. obr. č. 4). Při vyhledávání slov je třeba zachovat přesný tvar slova či slovního spojení. Je možné použít tzv. divokých znaků, jako je „%“, které zastupuje libovolný řetězec znaků a „_“ zastupující jeden znak. Vyhledávání lze omezit zadáním kalendářního týdne, kdy bylo řízení vloženo na internet nebo pomocí roku vložení (výběr mezi léty 2000 až 2008). Přes přepínač „*.zip“ si je možné výběr rozhodnutí zkomprimovat a uložit do vlastního počítače. V databázi však není možné vyhledávat podle jmen nebo názvů osob.

V anonymizované podobě zveřejňuje svá rozhodnutí i Nejvyšší správní soud, a to prostřednictvím internetových stránek

(<http://www.nssoud.cz/anonymous.php>) Zde je vyhledávání možné pomocí spisové značky, textu, data. K dispozici je tabulka s kalendářem, která umožňuje výběr konkrétního měsíce v letech 2003 až 2008, následně je pak možné v další tabulce vybrat konkrétní den zadaného měsíce. Vyhledávání lze omezit zadáním oblasti právní úpravy či formy rozhodnutí. Databáze umožňuje vyhledávání částečně i podle názvů stran sporu.

Na internetové adrese (<http://nalus.usoud.cz>) je dostupná databáze judikatury Ústavního soudu NALUS – NÁLezy a USnesení. Od 1. července 2007 jsou do této databáze vkládána rozhodnutí Ústavního soudu. K dispozici je fulltextové vyhledávání v rozhodnutích, které je možné kombinovat s vyhledáváním podle formy rozhodnutí, typu řízení, data rozhodnutí a data podání, soudce, typu navrhovatele, napadeného aktu, výroku, podle vztahu k ustanovení právního předpisu nebo podle předmětu řízení a hesel věcného rejstříku. Je možné zvolit způsob řazení vyhledaných výsledků, a to podle data rozhodnutí (od nejstaršího nebo od nejnovějšího), podle typu navrhovatele (abecedně) nebo podle spisové značky (abecedně). Do databáze Ústavního soudu jsou postupně převáděna všechna soudní rozhodnutí od vzniku tohoto soudu.

V judikatuře je možné vyhledávat i za pomoci komerčních a neoficiálních informačních systémů, jako je ASPI²⁵, LexData, LexGalaxy či Databanka judikatury (LexisNexis CZ). Za zmínku zde stojí i neoficiální vyhledávací systém SALVIA pro judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu (<http://salvia.gurkol.net/>), který obsahuje judikaturu již od roku 1811.

---

²⁵ Ústavní soud ČR využívá webového rozhraní ASPI pro zveřejňování svých rozhodnutí (<http://www.judikatura.cz>).

4.10 DÍLČÍ PROJEKTY eJUSTICE

4.10.1 Bezpečnost datových sítí a serverů

Jedním z dílčích úkolů, které jsou v přímé vazbě na elektronickou justici a které je nutné pro její dobré fungování splnit, je zvýšení zabezpečení datových sítí a serverů všech složek rezortu Ministerstva spravedlnosti.

Informace, se kterými justice pracuje, bývají velmi citlivé, a proto musí být dostatečně kvalitně chráněny. Je nutné zajistit zabezpečení systému proti vstupu nepovolaných osob, což se týká i pracovníků rezortu, kteří k přístupu nemají příslušná oprávnění.

Rezort Ministerstva spravedlnosti je velmi rozsáhlý, zahrnuje zhruba 200 složek rozmístěných v krajských a okresních městech. Informační systém rezortu je rozčleněn do řady autonomních informačních systémů, neexistuje jednotná informační politika. Z důvodu zabezpečení datových sítí rezortu a zlepšení správy a provozu celorezortních složek se Ministerstvo spravedlnosti rozhodlo pro úpravu informační a komunikační infrastruktury a najalo si externího dodavatele, firmu ICZ a. s.²⁶, která pro něj připravila projekt Důvěryhodná výpočetní základna (DVZ) [52].

Projekt DVZ má za cíl vytvořit bezpečnou platformu, na které by se mohly rozvíjet informační systémy rezortu Ministerstva spravedlnosti a která by současně zohledňovala rozsáhlou a strukturovanou infrastrukturu informačních a komunikačních technologií ministerstva [21]. Je nutné zavedení DVZ na všech složkách rezortu.

---

²⁶ ICZ a.s., český dodavatel integrovaných softwarových a síťových řešení, získala v roce 2007 v rámci Microsoft Industry Awards ocenění za projekt Důvěryhodná výpočetní základna rezortu Ministerstva spravedlnosti v kategorii Nejlepší implementace bezpečnostního řešení na platformě Microsoft. Ceny Microsoft Industry Awards se udělují každý rok partnerům společnosti Microsoft vyvíjejícím řešení a aplikace na platformě Microsoft a využívajícím nové technologie, přičemž hodnotícím kritériem je zejména rozsah projektu a přínos pro zákazníka.

Infrastruktura informačních a komunikačních technologií se skládá z informačních systémů, komunikační infrastruktury (ICT) a důvěryhodné výpočetní základny, přičemž hlavním účelem DVZ je zajistit bezpečnostní služby v infrastruktuře informačních a komunikačních technologií tak, aby systémy komunikační infrastruktury měly řízen přístup pouze k aktivům provozovaným daným informačním systémem [52].

Důvěryhodná výpočetní základna zajišťuje plnění bezpečnostní politiky, umožňuje zavádění nových služeb, vybudování vzdáleného přístupu uživatelů do sítě.

Realizace projektu začala v roce 2005. Do poloviny roku 2007 probíhaly implementace a postupné převádění (migrace) stávajících sítí okresních, krajských a vrchních soudů do bezpečných struktur. Následně v témže roce proběhla migrace nejvyšších soudů. Během roku 2008 probíhá migrace státních zastupitelství. Ostatní rezortní organizace budou převedeny v letech 2009 a 2010. Paralelně s postupným převáděním je zajišťována i údržba a správa již hotových částí [18].

Vybudováním Důvěryhodné výpočetní základny vzniká bezpečná a spolehlivá platforma nejen pro současné informační systémy, ale i pro jejich další rozvoj. Umožňuje zavádění nových služeb a vzdáleného přístupu uživatelů do sítě. Usnadňuje administraci rozsáhlých a strukturovaných sítí. Zvyšuje bezpečnost při přístupu k informačním zdrojům. Správně zvolená úroveň bezpečnosti DVZ vytváří příznivé uživatelské prostředí.

4.10.2 Propustnost datových linek

Podmínkou správného fungování elektronické justice je zabezpečení dostatečné kapacity datových linek tak, aby bylo možno využívat centrální řešení na principu klient–server s možností centrálního ukládání a využívání dat.

Cílové řešení předpokládá postupné navýšení rychlosti datových linek z 256 kB/s na 8 MB/s pro okresní úroveň soudů, z 512 kB/s na 10 MB/s pro krajskou úroveň soudů a z 2 MB/s na 155 MB/s pro centrální uzel. V současnosti je již navýšena kapacita datových linek u krajských soudů, na zvýšení rychlosti ostatních pracovišť se pracuje. Do datových sítí budou do roku 2013 integrovány prostřednictvím IP telefonie²⁷ hlasové služby [21].

Datové a hlasové služby budou zajišťovány v rámci systému KIVS (Komunikační infrastruktury veřejné správy) třemi poskytovateli datových služeb, konkrétně společnostmi O2 Czech Republic a. s., GTS NOVERA a. s. a konsorciem společností ČD – Telematika a. s. / T-Systems Pragonet a. s. (firmy zvoleny v rámci výběrového řízení vypsáném v závěru roku 2006, rámcové smlouvy s nimi byly podepsány 28.března 2007) [53].

4.10.3 Dohled nad provozem informačních systémů

Od roku 2004 je vyvíjen projekt Komplexní správa komunikačních a informačních systémů (KOSP), který má umožňovat dohled nad klíčovými síťovými prvky, systémy a aplikacemi všech složek rezortu. Na základě tohoto dohledu jsou registrovány události vzniklé na systémech, jejichž včasná identifikace může zabránit narušení činnosti systémů, a tedy i ovlivnění koncového uživatele.

Kromě tzv. dohledové části má projekt i část tzv. výkonovou. KOSP totiž provádí vzdálenou instalaci serverových aplikací, tento

---

²⁷ Telefonní služby poskytované přes jakoukoliv síť IP (Internet Protocol), s využitím technologie VOIP (Voice Over Internet Protocol).

typ instalace pak usnadňuje práci při zavádění nových verzí plošně používaných aplikací na servery. Systém KOSP mimo to sjednocuje serverové prostředí rezortu, čímž také snižuje počet incidentů vzniklých nejednotností prostředí na serverech [21].

Pro vytvoření funkčního prostředí elektronické justice je potřeba zajistit další rozvoj komplexní systémové správy, tedy doplnit technické i licenční zajištění a také zabezpečit dostatečnou údržbu systému.

4.10.4 Stabilita serverů a stanic

Podle sestaveného plánu probíhá od roku 2007 celorezortní obměna techniky a softwaru, jež má za cíl zabezpečit zvýšenou stabilitu klientských stanic a serverů. Plán obnovy je vytvořen na základě rámcových dodavatelských smluv. Pro obnovu PC je zaveden čtyřletý cyklus, pro obnovu serverů pětiletý cyklus [21].

Pravidelná výměna technologického vybavení soudů a dalších pracovišť rezortu justice je nutností pro správné a bezproblémové fungování veškerých informačních systémů.

4.10.5 Sdílení informací rezortních informačních systémů

Cílem je zde dosáhnout zlepšení a zjednodušení komunikace mezi jednotlivými informačními systémy provozovanými v rámci rezortu justice.

Informační systémy by měly být obohaceny o takové komunikační rozhraní, které umožní efektivní sdílení zpracovávaných informací. Systém serverů má monitorovat a potvrzovat komunikaci mezi jednotlivými systémy. Rezortní systémy mají být propojeny s externími datovými zdroji s využitím standardizovaného formátu XML.

Tento projekt je již z části dopracován a jeho vlastnosti jsou využívány Insolvenčním rejstříkem [21].

4.10.6 Bezpečné připojení uživatelů informačních systémů

Pro úspěšnou realizaci eJustice musí být zaměstnancům justičního rezortu zajištěno bezpečné připojení k vybraným informačním systémům prostřednictvím veřejné datové sítě internet tak, aby mohla být zaručena plnohodnotná reakce na podání k soudu, a to i mimo pracovní dobu.

Veškeré instituce spadající pod Ministerstvo spravedlnosti ČR jsou propojeny jednotným informačním systémem, jakousi privátní sítí rezortu justice MSp – WAN. Tato rezortní síť propojuje jednotlivá lokální pracoviště a umožňuje tak jejich vzájemnou rychlou a poměrně levnou komunikaci.

Přístup do sítě má být v budoucnu zajištěn pomocí čipových karet s nainstalovanými digitálními certifikáty, jež spolu s přístupovým heslem umožní autentizaci uživatele, a tak i přístup k chráněným datům a aplikacím. Nutností je zajistit bezpečný přístup také externím uživatelům této sítě, tedy notářům, advokátům či exekutorům [21].

4.10.7 Propojení se systémy Policie ČR

V současné době probíhá u vybraných státních zastupitelství ověřovací provoz projektu ENKOS (Elektronická neověřená kopie spisu), v rámci něhož má každý státní zástupce možnost nahlížet a pracovat s elektronickou podobou policejního spisu, jenž dozoruje, aniž by musel vyžadovat spis v listinné podobě [21].

Plánuje se další vývoj systémů sdílení dat s orgány Policie ČR. V současnosti se pracuje se na rozvoji informačního systému Evidence trestního řízení – ETŘ, který je v celoplošném provozu na všech útvarech Policie ČR a dalších organizačních složkách. Systém ETŘ byl vyvíjen ve spolupráci s Ministerstvem vnitra na Městském ředitelství Policie ČR v Brně již od roku 2003 [47]. Vznikl s cílem vytvořit ucelené uživatelské prostředí, ve kterém by

mohl být zpracováván spisový materiál celého trestního řízení od zahájení po ukončení. ETR plní funkci evidenčního systému trestných činů, přestupků a čísel jednacích a jeho výstupem je elektronický trestní spis. Systém tak zavádí sjednocenou podobu spisového materiálu v oblasti trestního i přestupkového řízení. Kromě písemností umožňuje zpracovávat obrazové, zvukové i jiné záznamy [54].

Do budoucna se počítá s propojením systémů Policie ČR, státních zastupitelství a soudů. Elektronický spis by pak měl obsahovat všechny informace z policejního vyšetřování, státního zastupitelství a soudu. Vývoj probíhá ve spolupráci Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti [29].

4.10.8 Centrální evidence stíhaných osob

Informační systém Centrální evidence stíhaných osob (CESO) byl vytvořen k tomu, aby podával základní informace o podezřelých osobách a osobách obviněných v trestním řízení. Systém je veden Nejvyšším státním zastupitelstvím v Brně a umožňuje centrální evidenci stíhaných osob ze všech státních zastupitelství v rezortu Ministerstva spravedlnosti ČR. CESO vznikl v rámci informačního systému ISYZ – Informační systém pro státní zastupitelství, jenž zajišťuje administrativní činnosti na státních zastupitelstvích [55].

Probíhající elektronizace českého soudnictví si žádá další rozvoj informačního systému Centrální evidence stíhaných osob, pracuje se především na integraci tohoto systému s ostatními provozovanými systémy orgánů činných v trestním řízení (soudy, Policie ČR) [21].

4.10.9 Záložní komunikační uzel

V zájmu péče o stabilitu a ochranu systému před ztrátou dat byl v roce 1997 vybudován záložní informační a komunikační uzel

sítě MSP WAN, s jehož pomocí je zajištěna maximální dostupnost a bezpečnost služeb, které jsou poskytovány systémy rezortu justice [21]. Záložní a komunikační uzel sítě je umístěn geograficky odděleně od hlavního komunikačního uzlu sítě MSP WAN a umožňuje zálohování dat v případě výpadku v důsledku poruch či živelné pohromy [29].

4.10.10 eLearning

eLearning by se měl stát v rámci elektronické justice hlavní formou dalšího vzdělávání pracovníků celého rezortu justice [18]. eLearning je moderním způsobem školení a umožňuje celoplošné distanční vzdělávání dospělých prostřednictvím moderních technologií. Výhodou je v tomto případě úspora na dopravném, časová flexibilita, možnost individuálního tempa výuky, nenáročnost na prostorové kapacity a přístupnost kurzu i pro velký počet pracovníků, kteří mohou být územně rozptýlení.

4.10.11 Přepis hlasu počítačem

V březnu roku 2008 byl Krajským soudem v Praze zahájen pilotní projekt Ministerstva spravedlnosti, kterým byl pro potřeby justice testován systém umožňující přepis mluveného slova počítačem do písemné podoby. Ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil v této souvislosti prohlásil: „*Slibujeme si od zavedení aplikace nejen časovou úsporu – předpokládáme, že dojde k rychlejšímu oběhu spisů i k celkovému zrychlení řízení – ale především k efektivnějšímu využití pracovní sil*“ [56]. Zavedením systému přepisu hlasu počítačem na české soudy by mohlo být ušetřeno několik stovek zapisovatelek, které by tak mohly být postupně převedeny na pozice potřebné pro rozvoj minitýmů, především by se mělo jednat o pozice rejstříkových vedoucích.

V červnu roku 2008 byl spuštěn plošný zkušební provoz na soudech. Zhruba do konce srpna 2008 má být ověřen zájem o tento

nový software ze strany soudů a zároveň mají být zanalyzovány zkušenosti s jeho použitím. V případě, že bude prokázána dostatečná účinnost této aplikace, bude na podzim roku 2008 vypsáno výběrové řízení na zajištění softwaru a hardwaru tohoto zařízení [57].

4.10.12 Audiovizuální záznamy z jednání

Bez audiovizuálních záznamů nelze prokázat jakékoliv pochybení soudce, nelze hodnotit výkonnost soudců. Písemná protokolace totiž ve většině případů nebývá úplná a elektronické zaznamenávání bylo doposud užíváno jen v trestním řízení.

Je zapotřebí zavést systém audio, nebo dokonce audiovizuálního zaznamenávání všech jednání v soudních síních, aby bylo možno (z důvodu případné stížnosti) průběh soudního jednání z úřední moci znovu prověřit. Ministerstvo spravedlnosti plánuje v budoucnu zavést nejprve pouze zvukový záznam, který bude převeditelný do elektronické podoby. Odborníci se však domnívají, že zvukový záznam nepostačuje, protože nedokáže zachytit nonverbální prvky přítomné při jednáních v soudních síních [58].

4.10.13 Elektronické náramky

Tento projekt je zatím stále ve stadiu příprav. Jedná se o alternativní typ trestu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro pachatele a spočívá v elektronickém sledování odsouzeného, který není umístěn ve vězení. Odsouzený by měl po dobu trestu na ruce trvale nasazený elektronický náramek, přičemž by měl omezenou svobodu pohybu. Mohl by se zdržovat pouze na určitých místech, pokud by toto nařízení porušil, následoval by trest formou pokuty nebo nastoupení výkonu trestu ve věznici.

Systém náramků je založený na technologii GPS, přičemž případy vychýlení odsouzeného z jeho povolené trasy nebo

nepovolané manipulace s náramkem jsou ohlašovány alarmem na dispečinku kontroly.

Ministerstvo spravedlnosti si od tohoto projektu slibuje především úsporu prostředků vynaložených na pobyt odsouzeného ve vězení. Stát by platil pouze provoz systému elektronických náramků. Dalším přínosem by bylo zachování rodinných a pracovních vztahů odsouzených, které bývají pobytem ve vězení nezřídká narušovány [59].

Zavedení tohoto trestu je spojeno s nutnou novelizací trestního zákoníku a vyšší počáteční investicí do složité technologie elektronických náramků [27].

4.10.14 eSbírka a eLegislativa

Ve spolupráci Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti vznikají dva vzájemně propojené projekty eSbírka a eLegislativa. Cílem projektu eSbírka je vytvořit software, který by umožnil publikování legislativy v elektronické podobě. Bezplatně a nepřetržitě by mělo být zpřístupněno aktuální znění obecně závazných předpisů a mezinárodních smluv prostřednictvím internetu [60].

Počítá se s tím, že elektronická verze Sbírky zákonů bude závazná tak jako její listinná podoba, v případě rozporů však bude mít přednost elektronická verze. Z informativních důvodů mají být přístupná i minulá znění právních předpisů. K dispozici bude významový řízený slovník CzechVoc [61].

eLegislativa má být elektronickým nástrojem zajišťujícím tvorbu právních předpisů. Tento systém má zjednodušit přípravu a schvalování předpisů. Návrhy nových zákonů se budou zadávat do tzv. eŠablony, která bude sloužit jako editor tvorby. Následné připomínkování řízení proběhne elektronicky s využitím elektronických podpisů. Oba projekty včetně nutných legislativních úprav by měly být zrealizovány do konce roku 2012 [61]

4.11 EU A eJUSTICE

Moderní informační a komunikační technologie jsou stále častěji využívány v justičních systémech členských států Evropské unie. Úroveň těchto justičních systémů v jednotlivých zemích EU je značně různorodá. Nesourodost těchto systémů vede k tomu, že existuje mnoho různých koncepcí elektronizace soudnictví.

V lednu 2007 se konalo neformální zasedání Rady v Drážďanech, na kterém byla dohodnuta spolupráce členských zemí EU při zavádění informačních a komunikačních technologií do oblasti spravedlnosti. V zájmu lepší spolupráce justičních orgánů zemí EU bylo rozhodnuto, že je třeba vybudovat základ pro eJustici na evropské úrovni. Členské státy se dohodly na vytvoření jednotného portálu celoevropské eJustice, který by propojoval jednotlivé národní portály a tvořil tak rozhraní pro vyhledávání mezi systémy jednotlivých států. Portály národních států budou pracovat na vnitrostátní úrovni. Takto vytvořený decentralizovaný systém umožní jednotlivým státům fungovat vcelku nezávisle s ohledem na vlastní právní systém a úroveň technické vyspělosti [57].

Vzájemně propojené portály by měly soudcům, advokátům i běžným občanům členských států poskytovat přístup k řadě informací, funkcí a služeb (umožní zaslání žaloby či doručení písemnosti). Bylo dohodnuto, že vytvořený přeshraniční systém však určitou formu koordinace a standardizace vyžadovat bude [63].

Úkolem národních programů pro modernizaci justice má být vybudování takové technické platformy, díky které budou moci současné i budoucí elektronické systémy členských zemí EU v oblasti justice fungovat i v ostatních členských státech. Bylo doporučeno, aby členskými státy EU v rámci oblasti eJustice byly vytvářeny takové údaje, které umožňují snadnější výměnu, či které

jsou dokonce standardizované. Cílem je usnadnit komunikaci a zprostředkovávání informací mezi zeměmi Evropské unie.

4.11.1 EVROPSKÝ PORTÁL

Nový evropský portál eJustice má plnit tři hlavní funkce[62]:

- **Přístup k informacím:** Portál má nabízet evropským občanům v jazyce jejich země informace v evropském a vnitrostátním měřítku o právech obětí v trestním řízení a o jejich právech na odškodnění; základní práva občanů v každém členském státě; základní zásady v případech, kdy občan podá žalobu k soudu jiného členského státu nebo v případě obhajoby před tímto soudem po obdržení předvolání.
- **Orientace:** Portál má být orientační platformou pro přístup k stávajícím internetovým stránkám, (Eur-lex, Pre-lex atd.), k evropským soudním orgánům, k různým existujícím sítím v oblasti soudnictví a k nástrojům, které jimi byly vytvořeny.
- **Přímý přístup k určitým evropským řízením:** Dříve nebo později dojde pravděpodobně k vytvoření evropských zcela elektronických řízení. (Právní základy již existují, například řízení o „platebním rozkazu“).

4.11.2 PROPOJENÍ REJSTRÍKŮ TRESTŮ

Propojování rejstříků trestů jednotlivých členských států EU je zatím největším úspěchem projektu eJustice na evropské úrovni. Postupně jsou propojovány evidence trestních rejstříků zemí Evropské unie s cílem vzájemné výměny informací.

V roce 2007 se elektronicky propojily rejstříky trestů České republiky, Francie, Německa, Španělska, Belgie a Lucemburska. Systém propojení má především zabránit případům, kdy policie členského státu nezná trestní minulost osob při jejich pobývání v jiném státu Unie. Rejstřík trestů poskytuje on line výpisy z evidence zemí EU a zároveň poskytují informace ze svojí evidence. Data jsou vzájemně poskytována prostřednictvím sítě

TESTA – Trans European Services for Telematics between Administrations.²⁸ Národní rejstříky trestů jsou elektronicky propojovány za využití databáze schengenského informačního systému (SIS). V budoucnu se k projektu připojí i další členské země. Zároveň by mělo být umožněno i propojení jiných typů rejstříků [21].

4.11.3 VIDEOKONFERENCE

Pro účely urychlení soudních řízení a snížení nákladů na tato řízení mají být v rámci EU vytvořeny podmínky pro možnosti svědecké výpovědi prostřednictvím videokonference. Česká republika v současné době plánuje videokonferenční propojení se zastoupením v Bruselu, které má být realizováno v roce 2009 v rámci českého předsednictví v Radě Evropské unie [27].

5 Rozhodčí řízení

Rozhodčí řízení neboli arbitráž v řádu České republiky upravuje zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodčí řízení představuje mimosoudní způsob řešení majetkových, obchodních či občanskoprávních soudních sporů. „*Strany se mohou dohodnout, že o majetkových sporech mezi nimi, s výjimkou sporů vzniklých v souvislosti s výkonem rozhodnutí a sporů vyvolaných prováděním konkursu nebo vyrovnání, k jejichž projednání a rozhodnutí by jinak byla dána pravomoc soudu, má rozhodovat jeden nebo více rozhodců anebo stálý rozhodčí soud (rozhodčí smlouva)*“ (zák. § 2 odst. 1) [64]. K tomu aby mohl být

---

²⁸ Tato síť vznikla již v roce 2000 v rámci programu IDA. Hlavní snahou je zde univerzální propojení členských států EU, které by umožnilo komunikaci nejen mezi těmito zeměmi, ale i s evropskými institucemi. ISSS2006 Infrastruktura e-governmentu

spor projednáván v rozhodčím řízení jsou zapotřebí tyto předpoklady: [65]

- 1) Dohoda stran: vůle stran přenést pravomoci řešení sporu na rozhodce.
- 2) Arbitrabilita: přípustnost k řešení před rozhodci (musí se jednat o majetkový spor – s výjimkou sporů vzniklých v souvislosti sporů vzniklých s výkonem rozhodnutí a incidenčních sporů²⁹).

Rozhodčí řízení je méně časově náročnou a levnější alternativu rozhodnutí právního sporu než zdoluhavé soudní řízení.

„Podstatným rozdílem oproti projednávání věci před soudem je především to, že cílem v tomto procesu není vydání exekučního titulu. Primární je zde dohoda, která povede k odstranění sporné otázky mezi stranami“ [65]. Prostřednictvím rozhodčího řízení je možné získat rozhodnutí stejné váhy jako rozsudek, které je soudem vymahatelné.

Mezi výhody rozhodčího řízení oproti řízení před obecnými soudy patří:

RYCHLOST

Klasické řízení u obecných soudů může trvat i několik let. Rozhodčí řízení oproti tomu trvá pouhých několik měsíců. Nižší délka řízení u rozhodčích soudů souvisí i s tím, že toto řízení je jednoinstanční, to znamená, že proti rozhodčímu nálezu nelze podat odvolání ani jiný opravný prostředek.

NIŽŠÍ NÁKLADY

Rozhodčí řízení je levnější než řízení před obecným soudem. Tento fakt souvisí s kratší dobou a neformálností řízení a jednoinstančností rozhodování.

---

²⁹ Incidenční spor je takový spor, který je nutno rozhodnout před vyřízením hlavní záležitosti.

MENŠÍ FORMÁLNOST PROCESU

Rozhodčí řízení na rozdíl od řízení před obecným soudem nepodléhá povinným formálním a procesním náležitostem, které mohou být stranami zneužívány ke zbytečným průtahům řízení.

DŮVĚRNOST

Rozhodčí řízení jsou oproti jednáním u obecných soudů neveřejná, což může být ku prospěchu především podnikatelským subjektům, které si chrání některé informace, které mohou být součástí řízení, jako své obchodní tajemství. Ze strany rozhodce jsou strany sporu chráněny povinností naprosté mlčenlivosti [66]. Další výhodou neveřejnosti rozhodčích řízení může být fakt, že toto řízení neohrožuje pověst firmy, a tedy nezabraňuje rozvíjení vztahů s obchodními partnery.

RYCHLÁ VYKONAVATELNOST

V České republice platí pro rozhodčí nálezy stejné právní účinky jako pro rozsudky obecných soudů, s tím, že vykonatelnost rozhodčích nálezů nastává dříve než u rozsudků obecných soudů [66].

MOŽNOST VÝKONU I V ZAHRANIČÍ

Nespornou výhodou rozhodčích řízení je jistě i fakt, že díky mezinárodním úmluvám je snazší dosáhnout v zahraničí rozhodčího nálezu než výkonu rozhodnutí obecného soudu. K nejvýznamnějším mezinárodním úmluvám patří Newyorská úmluva o výkonu cizích rozhodčích nálezů z roku 1959 a Evropská úmluva o obchodní arbitráži z roku 1964.

Podle zákona o rozhodčím řízení si lze zvolit způsob a místo (zák. § 17) vedení rozhodčího řízení. (zák. par. §, odst. 1) [64]. Účastníci řízení si tak mohou vybrat jaký rozhodčí soud upřednostní. Každý rozhodčí soud se řídí jiným rozhodčím řádem, v němž jsou stanoveny prostředky, kterými lze činit podání. Většina českých rozhodčích soudů nabízí možnost užití

elektronické komunikace při řešení sporů. Nejčastějším prostředkem elektronické komunikace je e-mailová korespondence za použití elektronického podpisu nebo bez něj. Dále je možné využití videokonference, telefonního spojení, případně dalších prostředků.

Užití elektronických prostředků je upraveno buď v rozhodčím řádu soudu, nebo může být pro on line řízení stanoven samostatný rozhodčí řád, který specifika tohoto typu komunikace při rozhodčím řízení specifikuje

5.1 Rozhodčí řízení on line a elektronické sudiště

Rozhodčí řízení on line je takové řízení, ve kterém jsou všechna podání uskutečňována výhradně elektronickou cestou prostřednictvím datové sítě internet. Většinou bývá podmínkou aplikace tohoto typu řízení sjednání jeho použití v rozhodčí smlouvě, včetně uvedení elektronických adres pro komunikaci se soudem. V tomto případě je již samotná žaloba podávána elektronicky. Žaloba se podává na elektronickou adresu administračního místa, tedy rozhodčího soudu. Dnem doručení žaloby na tuto adresu počíná rozhodčí řízení. Prostřednictvím internetu jsou činěna veškerá další podání a touto cestou jsou i doručována. Stejně tak je elektronickou formou vedeno i řízení a rozhodčí nález je takto vydán.

Pro každý konkrétní spor je v rámci administračního místa zřizována unikátní adresa internetu. Tato adresa je jakýmsi virtuálním sudištěm, kde rozhodčí řízení on line probíhá. Adresa označovaná jako elektronické sudiště umožňuje účastníkům řízení činit podání a zpřístupňuje veškerou dokumentaci včetně všech rozhodnutí soudu v elektronické podobě. Elektronické sudiště je přístupné prostřednictvím přístupových údajů pouze stranám sporu a oprávněným osobám [67].

Na rozdíl od klasických rozhodčích řízení jsou spory on line rozhodovány pouze jediným rozhodcem, který je jmenován daným

rozhodčím soudem. Tento rozhodce může být případně z důvodné pochybnosti o jeho nepodjatosti z řízení odvolán a nahrazen jiným rozhodcem [65]

Rozhodčí řízení on line je způsob vedení sporu, který může zajistit nejen podstatné urychlení vyřizování, ale i výrazně snížit výlohy vznikající stranám při účasti v řízení. Odpadají zde totiž náklady na poštovné, zhotovení všech podání včetně příloh, též výlohy související s případným nahlížením do spisu a zejména s účastí při ústních jednání.

V souvislosti s užitím forem elektronické komunikace se však nelze vyhnout některým možným překážkám. Komplikace procesní povahy mohou nastat v souvislosti s průkazností doručení.

„Zejména pokud jde o rozhodnutí ve věci, na jehož doručení účastníkům řízení se váže jeho právní moc a vykonatelnost, musí být jeho doručení oběma stranám průkazné, v opačném případě hrozí, že rozhodnutí nenabude právní moci a nestane se vykonatelným“ [66].

Může se stát, že některý z účastníků řízení nebude s ohledem na technické požadavky kladené na účast v rozhodčím řízení vedeném on-line způsobilý k účasti. Případně pak i rozhodce může dojít k závěru, že tento způsob řízení neposkytuje možnost věc řádně posoudit, a tedy spor rozhodnout. V takovém případě může rozhodčí soud rozhodnout usnesením o tom, že řízení bude nadále vedeno standardní cestou. Strany rozhodčí smlouvy by si měly předem zvážit, zda je tento typ rozhodčího řízení pro jejich spor vhodný.

Problém může činit i předkládání důkazů v elektronické podobě. Převedením listinných důkazů do elektronické podoby totiž může dojít ke změnám v dokumentu, a důkaz tak může ztratit svoji vypovídací hodnotu.

V tomto případě má rozhodce možnost zažádat o originály dokumentů, které s elektronickou formou může porovnat [66].

Rozhodčí řízení on line také není vhodným typem řízení pro případy, kdy strany navrhují výsledky svědků, znalců nebo jiných osob.³⁰

I přes komplikace spojené s praktikováním rozhodčího řízení on line je pravděpodobné, že tento typ řízení je směrem, kterým se v budoucnu bude obecně při řešení sporů stále více postupovat.

---

³⁰ Vzhledem k užší pravomoci nemají rozhodčí soudy právo vynucovat procesní povinnosti třetích osob. Svědci, znalci a jiní tak mohou být vyslýcháni jen dobrovolně.

6 ZÁVĚR

V dnešní době moderních technologií stále přibývá dokumentů vzniklých elektronicky. Tradiční listinnou podobu začíná nahrazovat forma elektronická. Některé dokumenty již v elektronické podobě vznikají, jiné jsou do ní postupně převáděny. Elektronické dokumenty mají mnoho nesporných výhod, mezi které patří především jejich snadné a rychlé předávání. Výhod elektronické komunikace a práce s elektronickými dokumenty začíná využívat celá státní správa i soudnictví. V rámci projektu elektronického a internetového soudnictví – eJustice je hlavní snahou vytvořit podmínky pro převedení soudních spisů do elektronické podoby tak, aby bylo možno jejich obsah bezpečným způsobem zpřístupnit oprávněným osobám. Kompletně elektronický justiční spis by měl vzniknout do konce roku 2010.

V plánu projektu eJustice jsou i další služby. Od října minulého roku jsou v provozu ePodatelny umožňující elektronická podání na soud. Od dubna letošního roku jsou prostřednictvím aplikace InfoSOUD on line dostupné údaje o vývoji jednotlivých soudních řízení. Po vzoru zemí Evropské unie se pracuje na postupném zavádění institutu elektronického platebního rozkazu. Dochází k elektronizaci obchodního rejstříku a insolvenčního řízení. Plánuje se zavedení elektronického záznamu všech soudních jednání, který nahradí doposud užívanou a často nepřesnou písemnou protokolaci. Do konce roku 2008 budou přes soudní úřední desky na internetu zveřejňovány informace, které je ze zákona povinné zveřejňovat. Judikatura zpřístupněná on line zvýší transparentnost soudních procesů a umožní i částečně předvídat rozhodnutí soudu. Do budoucna vláda plánuje zřízení elektronického monitoringu domácího vězení.

Celý projekt eJustice, který je poměrně rozsáhlý a složitý probíhá teprve od poloviny roku 2007, což znamená, že je tak stále ještě ve velmi rané fázi svého vývoje a nelze s jistotou předjímat jeho další vývoj. Jisté je, že si účastníci řízení, soudci i justiční pracovníci na probíhající změny musí zvyknout a přijmout je jako součást života v moderní informační společnosti.

Pro budoucnost je důležitá spolupráce České republiky a ostatních členských zemí Evropské unie při vytváření decentralizovaného systému eJustice na evropské úrovni. Internet a moderní technologie mohou také výrazně zrychlit a zlevnit soudní řízení.

Stále častěji se dnes setkáváme s tzv. rozhodčím řízením on line, které představuje moderní prostředek pro řešení majetkových sporů. Strany sporu ani rozhodci se v tomto typu řízení nemusí vůbec fyzicky setkat. Tento typ řízení prostřednictvím datové sítě internet je posunem ve snaze o maximální flexibilitu a usnadnění jednání a je možno jej z pohledu bližší i vzdálenější budoucnosti považovat za směr kterým se obecně v řešení sporů bude postupovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. *Ottova encyklopedie obecných vědomostí na CD-ROM* [CD ROM]. Verze 1, Zlín: Aion CS, c1997.
2. Commission of the European Communities. *Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Commission of the European Communities: The Role of eGovernment for Europe's Future*. (SEC(2003)1038) Brussels, 2003. 26 s. Dostupné také z WWW: http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/2005/doc/all_about/egov_communication_en.pdf.
3. MATES, Pavel; SMEJKAL, Vladimír. *E-government v českém právu*. 1. vyd., Praha: Linde Praha, a. s., 2006. 244 s. ISBN 80-7201-614-8.
4. SUSSKIND, Richard. *Transforming the law*. 1st paperback ed., Oxford: Oxford University Press, 2003. 301 s. ISBN 0-19-926474-0.
5. Česko. Zákon č. 106 ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 39, s. 2578-2582. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1999/sb039-99.pdf>.
6. BROŽEK, Ivo. Zákon o svobodném přístupu k informacím po novele (všeobecná informace a praktická zkušenost). *Ikaros* [online]. 2006, roč. 10, č. 8 [cit. 2008-06-06]. Dostupný z WWW: <http://www.ikaros.cz/node/3558>. ISSN 1212-5075.
7. KOSTRUHOVÁ, Marie. Dokumenty ODK: *Návrh zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů k veřejné diskusi* [online]. Ministerstvo vnitra ČR, 28. 6. 2008 [cit. 2008-08-6]. Dostupný z WWW : <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-novely-zakona-c-106-1999-sb-o-svobodnem-pristupu-k-informacim-ve-zneni-pozdejsich-predpisu-k-verejne-diskusi-588864.aspx>.
8. Česko. Zákon č. 101 ze dne 4. dubna 2000 o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 32, s. 1521-1532. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb032-00.pdf>.
9. Česko. Zákon č. 365 ze dne 14. září 2000 o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 99, s. 4666-4672. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb099-00.pdf>.

10. *Elektronický podpis*: Zákon o elektronickém podpisu (1999-2000) [online]. SPIS, [2000] [cit. 2008-06-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.spis.cz/spis2/index.php?id=756>>.
11. Česko. Zákon č. 227 ze dne 29. června 2000 o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 68, s. 3290-3297. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb068-00.pdf>>.
12. SMEJKAL, Vladimír; ZAJÍČEK, Zdeněk. Návrh zákona o elektronických úkonech, osobních číslech a autorizované konverzi dokumentů. In *ISSS Konference Internet ve státní správě a samosprávě, Hradec Králové, 7.- 8. dubna 2008* [online]. 2008 [cit. 2008-06-12]. PPT prezentace. Dostupná také z WWW: <http://www.issc.cz/archiv/2008/download/prezentace/zajicek_mvcr_egovact.ppt>.
13. LECHNER, Tomáš. 15 let vývoje e-Governmentu v legislativě ČR. In *ISSS Konference Internet ve státní správě a samosprávě, Hradec Králové, 7.- 8. dubna 2008* [online]. 2008 [cit. 2008-07-13]. Dostupné také z WWW: <<http://www.issc.cz/archiv/2008/download/issc2008.pdf>>.
14. Česko. Zákon č. 300 ze dne 17. července 2008 o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. In *Sbírka předpisů České republiky*. 2008, částka 98, 4491-4500. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2008/sb098-08.pdf>>.
15. HERGESELL, Ondřej. *Datové schránky ušetří stamiliony*. EURO [online]. březen 2007, č. 2457 [cit. 2008-06-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.euro.cz/id/2tayt3gm4x/detail.jsp?id=89305&isfulltext=1>>. ISSN 1212-3129.
16. VAŠÁKOVÁ, Lenka. Zákon o eGovernmentu. In *14. symposium EDI (FACT a eB)* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2008 [cit. 2008-06-16]. PPT prezentace. Dostupná z WWW: <http://www.komora.cz/Files/aHonza/Prezentace/1_Va%C5%A1%C3%A1kov%C3%A1.ppt>.
17. MÜLLEROVÁ, Ludmila. *Zpravodajská zpráva k zákonům E-governmentu* [online]. Senátorka za Ústeckoorlicko, 10. 7. 2008 [cit. 2008-07-17]. Dostupná z WWW: <<http://www.mullerova.cz/vybor.php?id=1388>>.
18. Ministerstvo spravedlnosti ČR. *Koncepce reformy justice v letech 2008 – 2010* [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2007 [cit. 2008-07-17]. Dostupné také z WWW: <<http://portal.justice.cz/ms/soubor.aspx?id=56507>>.
19. Česko. Vláda. *Výroční zpráva vlády za rok 2007: První rok změn pro budoucnost* [online]. 5. 3. 2008 [cit. 2008-07-17]. Dostupná také z WWW:

- <http://www.vlada.cz/assets/cs/tiskove/dokumenty/vyrocní_zprava_vlada_2007.pdf>.
20. Česko. Vláda. Programové prohlášení vlády ze dne 17. ledna 2007 [online]. 2007 [cit. 2008-07-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=20780>>.
  21. Ministerstvo spravedlnosti ČR. *Koncepce zlepšení stavu soudnictví v ČR* [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2007 [cit. 2008-05-20]. Dostupné z WWW: <www.uniesz.cz/doc/Koncepce.doc>.
  22. POSPÍŠIL, Jiří. Personální audit na okresních a krajských soudech. In *Tisková konference 4. dubna 2008* [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2008 [cit. 2008-05-19]. PPT prezentace. Dostupná z WWW: <<http://portal.justice.cz/ms/soubor.aspx?id=63788>>.
  23. JÍLEK, Roman. Nová reforma justice. *Prague Leaders Magazine* [online]. Listopad 2007, no. VI/2007 [cit. 2008-05-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.leadersmagazine.cz/content/832/cz/SID=758e6d0d7332798cf4e708608081d522>>.
  24. KOHOUTEK, Jiří. Elektronizace justice jako fenomén. In *ISSS Konference Internet ve státní správě a samosprávě, Hradec Králové, 7.- 8. dubna 2008* [online]. 2008 [cit. 2008-06-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.issc.cz/archiv/2008/download/issc2008.pdf>>.
  25. Česko. Vláda. Usnesení vlády České republiky ze dne 6. prosince 2006 č. 1390 k návrhu zavedení informačního systému elektronické justice. [online]. 2006 [cit. 2008-06-03]. Dostupné z WWW: <[http://racek.vlada.cz/usneseni/usnweb.nsf/0/C1174AC56DA3767AC125723600351EA5/\\$FILE/uv061206.1390.doc](http://racek.vlada.cz/usneseni/usnweb.nsf/0/C1174AC56DA3767AC125723600351EA5/$FILE/uv061206.1390.doc)>.
  26. POSPÍŠIL, Jiří. Úvodní slovo Jiřího Pospíšila, ministra spravedlnosti. In *ISSS Konference Internet ve státní správě a samosprávě, Hradec Králové, 7.- 8. dubna 2008* [online]. 2008 [cit. 2008-06-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.issc.cz/archiv/2008/download/issc2008.pdf>>.
  27. KABEL, František. Další projekty zabezpečující funkčnost eJustice . In *3P Justice: priority, projekty, podmínky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2008 [cit. 2008-06-03]. PPT prezentace. Dostupná z WWW: <<http://portal.justice.cz/ms/soubor.aspx?id=67130>>.
  28. STŘÁLKA, Vladimír. *Elektronický spis*. [online]. Adobe Systems Incorporated , 2007c [cit. 2008-08-03]. PPT prezentace. Dostupné z WWW: <<http://www.egovernment.cz/justice/prezentace/6.pdf>>.
  29. Ministerstvo spravedlnosti ČR. *Ejustice: co nabízí elektronické soudnictví* [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2008 [cit. 2008-08-03]. PPT prezentace. Dostupná z WWW: <http://www.zmenyprobudoucnost.cz/download/brozura_ejustice.pdf>.

30. KOLAJA, David. *Krádeže se soudních spisů – noční měra zákazníků české justice?* [online]. Ejustice.cz. Rozhovory: ČRo 6, 21.01. 2007 [cit. 2008-08-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.ejustice.cz/?action=art&num=211>>.
31. Česko. Zákon č. 499 ze dne 30. června 2004 o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 173, s. 9742 – 9779. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb173-04.pdf>>.
32. HOBZA, Jan. Archivace a dlouhodobé ukládání elektronických spisů. In *Siemens Systémová integrace* [online]. c2008 [cit. 2008-08-03]. PPT prezentace. Dostupná z WWW: <http://www.itsolutions.siemens.cz/files/images/konference/Siemens_Dlouhodob%C3%9Aukladani_SI06.ppt#259,4>.
33. POKORNÝ, Jan. Elektronické podání šetří čas i peníze – státní správě i podnikatelům. In *ISSS Konference Internet ne státní správě a samosprávě, Hradec Králové, 2. – 3. 2007* [online]. 2007 [cit.]. Dostupné z WWW: <<http://www.issc.cz/archiv/2007/download/issc2007.pdf>>.
34. Portál veřejné správy České republiky. *Rychlejší a efektivnější komunikace se soudem přes internet* [online]. Ministerstvo vnitra, 2003-2008 [cit. 2008-07-13]. Dostupné z WWW: <<http://portal.gov.cz/wps/portal/s.155/7226/s.155/10202?docid=111320>>.
35. Česko. Zákon č. 226 ze dne 9. května 2002, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 87, s. 5034- 5036. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2002/sb087-02.pdf>>.
36. ÚS 319/05 – *K rovnocennosti podání v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem písemnému podání nebo ústnímu podání do protokolu* [online]. Krajský živnostenský úřad, [2005] [cit. 2008-07-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/PrintPreview.aspx?PubID=3074&TypeID=2#319/05>>.
37. CCA Group a. s. *E-podatelna: uživatelská příručka* [online]. c2008 [cit. 2008-07-13]. Dostupná také z WWW: <http://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/common/documents/Uzivatelcka_pri_rucka.pdf>.

38. WYLEGALA, Martin. InfoSOUND. *Egovernment the best magazine* [online]. Mimořádné vyd., 2008 [cit. 2008-07-13]. ISSN-1801-19420. Dostupný z WWW: <<http://www.egovernment.cz/best/>>. ISSN-1801-19420.
39. Česko. Zákon ze dne 30. března 2006 o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 62, s. 2130-2214. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2006/sb062-06.pdf>>.
40. FOREJT, Petr. Insolventní rejstřík. In *ISSS Konference Internet ve státní správě a samosprávě, Hradec Králové, 7.- 8. dubna 2008* [online]. 2008 [cit. 2008-08-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.issc.cz/archiv/2008/download/issc2008.pdf>>.
41. CCA Group a. s. *Webová služba aplikace ISIR: popis způsobu používání webové služby* [online]. c2008 [cit. 2008-08-03]. Dostupné z WWW: <https://isir.justice.cz/isir/help/Popis_WS.pdf>.
42. Ministerstvo vnitra ČR. *Metodický návod pro vedení elektronické úřední desky v územních správních a samosprávních celcích* [online]. Ministerstvo vnitra ČR [cit. 2008-05-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/metodicky-navod-pro-vedeni-elektronicke-uredni-desky-pdf.aspx>>.
43. Česko. Zákon ze dne 21. března 2002, soudní řád správní. In *Sbírka zákonů české republiky*. 2002, částka 61, s. 3306-3330. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2002/sb061-02.pdf>>.
44. Hospodářská komora ČR. *Elektronický platební rozkaz – nová služba eJustice*. [online]. Hospodářská komora ČR, červenec 2008 [cit. 2008-07-09]. Dostupné z WWW: <http://www.komora.cz/hk-cr/zpravodajstvi/art_25800/elektronicky-platebni-rozkaz-nova-sluzba-ejustice.aspx>.
45. Ministerstvo spravedlnosti ČR. Elektronický platební rozkaz. In *Tisková konference 3. července 2008* [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2008 [cit. 2008-07-25]. PPT prezentace. Dostupná z WWW: <<http://portal.justice.cz/ms/soubor.aspx?id=68014>>.
46. Česko. Zákon ze dne 3. května 2005, kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 189/1994 Sb., o vyšších soudních úřednících, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 77, s. 3972-3981. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2005/sb077-05.pdf>>.
47. MARTAUS, Jaroslav. Obchodní rejstřík. In *ISSS Konference Internet ve státní správě a samosprávě, Hradec Králové, 7.- 8. dubna 2008* [online]. 2008 [cit. 2008-08-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.issc.cz/archiv/2008/download/issc2008.pdf>>.

48. PÁRALOVÁ, Ivana. *Digitalizace obchodního rejstříku*. [online]. ePravo.cz, 6. 3. 2007 [cit. 2008-08-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/digitalizace-obchodniho-rejstniku-46647.html> 41>.
49. Česko. Zákon ze dne 14. prosince 1994 o Rejstříku trestů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, částka 80. Dostupný také z WWW: <http://www.lexdata.cz/lexdata/sb_free.nsf/c12571d20046a0b2c12566af007f1a09/c12571d20046a0b2c12566d400743ef9?opendocument>.
50. Zákon ze dne 19. března 2008, kterým se mění zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 39, s. 1538-1542. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2008/sb039-08.pdf>>.
51. eStat.cz. eStat.cz a fenomen jménem „CZECH POINT“ 2005-2007. *eStat newsletter* [online]. vyd. 2/2007 [cit. 2008-08-8]. Dostupný také z WWW: <http://www.estat.cz/share/docs/newsletter_02_07.pdf>.
52. Microsoft. *Rezort Ministerstva spravedlnosti se může opřít o novou Důvěryhodnou výpočetní základnu*. [online] Microsoft. Případové studie, 2007, 11. dubna 2007 [cit. 2008/08/08]. Dostupný také z WWW: <http://www.microsoft.com/cze/casestudies/mscr_dvz.msp>.
53. Ministerstvo vnitra ČR. *Komunikační infrastruktura veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, 2008c [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/komunikacni-infrastruktura-verejne-spravy-856372.aspx?q=cHJuPTE%3D>>.
54. JANDÁK, Pavel. *Elektronický spis a jeho řešení v rámci Policie ČR* [online]. CVIS, 15. 6. 2008 [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.cvis.cz/hlavni.php?stranka=novinky/clanek.php&id=713>>.
55. RŮŽIČKA, Miroslav. *Případová studie: CESO* [online]. CCA Group a. s. [cit. 2008-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.cca.cz/pls/portal/url/ITEM/24EE76EABC5E4FF7A09E6C0AF178E5F0>>.
56. Ministerstvo spravedlnosti ČR. *Využití přepisu hlasu v justici*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR, 20. 5. 2008 [cit. 2008-07-10]. Dostupné z WWW: <<http://portal.justice.cz/ms/ms.aspx?j=33&o=23&k=4709&page=2&d=240136>>.
57. Ministerstvo spravedlnosti ČR. *Přepis hlasu počítačem. Tisková konference 20. května 2008* [online] Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2008 [cit. 2008-08-15] PPT prezentace. Dostupná na WWW: <http://www.vlada.cz/assets/cs/tiskove/aktuality/p_epis_hlasu_posledn_fin_in_verze.ppt>.

58. KOLAJA, David. *Elektronizace justice je nyní přesně tím, co hýbe Ministerstvem spravedlnosti* [online]. Ejustice.cz. Rozhovory: ČRo 6, 24.04. 2007 [cit. 2008-08-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.ejustice.cz/?action=art&num=224&word=kas%EDkov>>
59. NEJEZCHLEBOVÁ, Lenka. V domácím vězení skončí až 40 000 odsouzených. *iDNES .cz* [online]. 25. 3. 2008 [cit. 2008-08-16]. Dostupné z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/v-domacim-vezeni-skonci-az-4000-odsouzenych-f16-/domaci.asp?c=A080324_204219_domaci_dp>.
60. KUČERA, Petr. Elektronická sbírka právních předpisů: konec nepřehledných zákonů? *Profit* [online]. roč. 2008, č. 19 [cit. 2008-08-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.profit.cz/konec-neprehlednych-zakonu-/28372.html>>. ISSN 0862-9870.
61. Ministerstvo vnitra ČR. *Elektronická sbírka zákonů a mezinárodních smluv (e-Sbírka)* [online]. 10. června 2008 [cit. 2008-08-17]. PPT prezentace. Dostupná z WWW: <<http://www.smocr.cz/odborne-komise/komise-pro-informatiku-kismo/elektronicka-sbirka-zakonu-.aspx>>.
62. *Sdělení komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru: směrem k evropské strategii pro elektronické soudnictví (e-justice)* SEC(2008)1947 [online]. [cit. 2008-08-18]. Dostupné na WWW: <<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52008DC0329:CS:HTML>>.
63. Rada Evropské unie. Přípravný dokument: eJustice. 5660/07. Brusel. 2. února 2007.
64. Česko. Zákon ze dne 1. listopadu 1994 o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, částka 67. Dostupný také z WWW: <<http://www.zubek.eu/Soubory/216-1994.pdf>>.
65. SPIROVÁ, Klára. Rozhodčí řízení. *Právník.cz* [online]. 23. 08. 2008 [cit. 2008-05-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.pravnik.cz/a/238/rozhodci-řízení.html>>. ISSN 1214-0767.
66. LIBERDA, Adam. Rozhodčí řízení a jeho výhody. *Právoit* [online] 2007, 03. 09. 2007 [cit. 2008-08-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.pravoit.cz/view.php?navezclanku=rozhodci-řízení-a-jeho-vyhody&cislocclanku=2007090001%2059>>.
67. LÍBAL, Přemysl. *Druhy rozhodčích řízení s důrazem na nové modely řešení sporu před rozhodčím soudem* [online]. c2008 [cit. 2008-08-16]. PPT prezentace. Dostupná z WWW: <<http://si.vse.cz/archiv/clanky/2008/libal-p.pdf>>.